

92. [*] మీకు అత్యంత ప్రీతికరమైన దానిని మీరు (అల్లాహ్ మార్గంలో) ఖర్చుపెట్టినంత వరకు మీరు పుణ్యాత్ములు (ధర్మనిష్ఠాపరులు) కాలేరు.⁵² మరియు మీరు ఏమి ఖర్చుపెట్టినా అది అల్లాహ్ కు తప్పక తెలుస్తుంది.

93. (*) ఆహార పదార్థాలన్నీ ఇస్రాయిల్ సంతతి వారికి ధర్మసమ్మతమైనవిగానే ఉండేవి. కాని, తొరాత్ అవతరణకు పూర్వం ఇస్రాయిల్ (య'అఖూబ్) తనకు తాను కొన్నివస్తువులను నిషేధించుకున్నాడు. వారితో ఇట్లను: "మీరు సత్యవంతులై అయితే, తొరాత్ను తీసుకొనిరండి మరియు దానిని చదవండి." ⁵³

94. కావున దీని తర్వాత కూడా ఎవడైనా అబద్ధాన్ని కల్పించి దానిని అల్లాహ్ కు ఆపాదిస్తే, అలాంటి వారు, వారే దుర్మార్గులు.

95. ఇలా అను: "అల్లాహ్ సత్యం పలికాడు. కనుక మీరు ఏకదైవ సిద్ధాంతం (సత్య-ధర్మం) అయిన ఇబ్రాహీమ్ ధర్మాన్నే అనుసరించండి. మరియు అతను అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించేవాడు (ముష్రీక్) కాడు."

96. నిశ్చయంగా, మానవ జాతి కొరకు మొట్ట మొదట నియమించబడిన (ఆరాధనా) గృహం బక్కహ్ (మక్కహ్)లో ఉన్నదే, శుభాలలో నిండినది సమస్తలోకాల ప్రజలకు మార్గదర్శకత్వాన్ని ప్రసాదించేది. ⁵⁴

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تَحِبُّونَ ۗ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٩٢﴾

كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حِلالًا لِبَنِي إِسْرَائِيلَ إِلَّا مَا حَرَّمَ إِسْرَائِيلُ عَلَى نَفْسِهِ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُنَزَّلَ التَّوْرَةُ ۗ قُلْ فَأْتُوا بِالتَّوْرَةِ فَاتْلُوهَا إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٩٣﴾

فَمَنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٩٤﴾ قُلْ صَدَقَ اللَّهُ ۗ فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا ۗ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٩٥﴾

إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبْرَكًا وَهُدًى لِلْعَالَمِينَ ﴿٩٦﴾

52) ఏ వస్తువు దానం చేసినా పుణ్యం దొరుకుతుంది. కాని తనకు నచ్చిన వస్తువులలో నుండి దానం చేస్తే దానికి ఎంతో గొప్ప పుణ్యం లభిస్తుంది. దానానికి పేదవారైన దగ్గరి బంధువులు ఎవరినైతే పోషించడం విధికాదో వారు ఎక్కువ హక్కుదారులు. ఇంకా చూడండి, 2:177.

53) ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) ధర్మంలో ఒంటి మాంసం మరియు దాని పాలు 'హరాం' కావు. కాని ఇస్రాయిల్ (య'అఖూబ్ 'అ.స.) తానే స్వయంగా వీటిని 'హరాం' చేసుకున్నాడు. తొరాత్ మూసా ('అ.స.)పై అవతరింపజేయబడింది. అది య'అఖూబ్ ('అ.స.) గతించిన ఎన్నోసంవత్సరాల తర్వాత అవతరింపజేయబడింది. కావున ఇక్కడ అల్లాహ్ (సు.త.) ఈ విషయాన్ని స్పష్టంచేస్తున్నాడు. మరియు తొరాత్లో 'హరాం' చేయబడిన వస్తువులు, యూదులు చేసిన దుర్మార్గాలకు ఫలితంగా 'హరాం' చేయబడ్డాయి. అవి ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) కాలంలో 'హరాం' చేయబడలేదు. చూ. 4:160 మరియు 6:146, (అయ్సర్ అత్-తఫాసీర్)

54) చూడండి, 2:125. మక్కహ్ లోని క'అబహ్ పవిత్ర గృహాన్ని ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) - ఇస్మా'యిల్ ('అ.స.) సహాయంతో - అల్లాహ్ (సు.త.) ఆజ్ఞానుసారంగా నిర్మించారు. ఇది

97. అందులో స్పష్టమైన సంకేతాలున్నాయి. ఇబ్రాహీమ్ నిలిచిన స్థలం ఉంది. మరియు దానిలో ప్రవేశించినవాడు అబ్రహం (రక్షణ) పొందుతాడు.⁵⁵ మరియు అక్కడికి పోవటానికి, శక్తిగలవారికి ఆ గృహయాత్ర ('బిజ్జల్ బైత్) అల్లాహ్ (ప్రసన్నత) కొరకు చేయటం, విధిగా చేయబడింది.⁵⁶ ఎవరు దీనిని తిరస్కరిస్తారో! వారు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సమస్త లోకాలవారి అవసరంలేని, స్వయం సమృద్ధుడు (అని తెలుసుకోవాలి).

98. ఇలా అను: "ఓ గ్రంథప్రజలారా! మీరు అల్లాహ్ సందేశాలను ఎందుకు తిరస్కరిస్తున్నారు? మరియు మీరు చేసే కర్మలన్నింటికీ అల్లాహ్ సాక్షిగా⁵⁷ ఉన్నాడు!"

99. ఇంకా ఇలా అను: "ఓ గ్రంథ ప్రజలారా! మీరు దానికి (సత్యమార్గానికి) సాక్షులుగా ఉండి కూడా అది వక్రమార్గమని చూపడలచి, విశ్వసించిన వారిని అల్లాహ్ మార్గంపై నడవకుండా ఎందుకు ఆటంకపరుస్తున్నారు?⁵⁸ మరియు అల్లాహ్ మీ కర్మల పట్ల నిర్లక్ష్యంగా లేడు."

100. ఓ విశ్వసించిన ప్రజలారా! మీరు గ్రంథ ప్రజలలో కొందరి (మాటలు విని) వారిని అనుసరిస్తే! వారు మిమ్మల్ని, విశ్వసించిన తరువాత కూడా సత్య-తిరస్కారులుగా మార్చివేస్తారు.

فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَّقَامُ إِبْرَاهِيمَ ۖ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا ۗ وَ لِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حُجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا ۚ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٩٧﴾

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا تَعْمَلُونَ ﴿٩٨﴾

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ مِمَّنْ آمَنَ تَبْغُونَهَا عِوَجًا ۗ وَأَنْتُمْ شُهَدَاءُ ۗ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَطِيعُوا فَرِيقًا مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُم بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كَافِرِينَ ﴿١٠٠﴾

జెరూసలంలోని - సుల్తామాన్ ('అ.స.) నిర్మించిన - బైతుల్-మఖ్దీస్ (పవిత్ర గృహం) కంటే ఎంతో ప్రాచీనమైన ఆరాధనా గృహం. కావున ముహమ్మద్ ('స'అస) - అల్లాహుత'అలా ఆజ్ఞతో - నమాజ్ చేసేటప్పుడు తమ ముఖాన్ని క'అబహ్ ('హరమ్) వైపునకు చేయగోరారు. ఇది మానవజాతి కొరకు నిర్మించబడిన మొట్టమొదటి ఆరాధనాలయం.

55) 'హరమ్ సరిహద్దులో యుద్ధం, హత్య, వేటాడటం మరియు చెట్లను కోయటం కూడా నిషేధింపబడ్డాయి. ('స'హీహ్ బుఖారీ మరియు 'స'హీహ్ ముస్లిం).

56) ముస్లింలకు ఎవరైతే ఆరోగ్యవంతులై ఉండి 'హజ్జ్' చేయటానికి కావలసిన ఖర్చులు భరించగలిగి వుండి, శాంతియుతంగా ఎలాంటి ధన, ప్రాణ హాని లేకుండా 'హజ్జ్'కు పోగలరో, వారి కొరకు వారి జీవితంలో ఒక్కసారి 'హజ్జ్'యాత్రకు పోవటం విధిగా చేయబడింది, (ఇబ్నె-కసీర్). చూ. 'స. బుఖారీ, పు-2, అధ్యాయం-1; 'స. ము. పుస్తకం-1, అధ్యాయం-52.

57) షహీదున్ అమ్-షహీదు (51): *The All-Witness, సర్వసాక్షి. The Omniscient. He from whose knowledge nothing is hidden.* అన్నీ ఎరిగిన, తన జ్ఞానంతో ప్రతిచోట ఉండేవాడు. చూడండి, 5:117, 58:6.

58) చూడండి, 2:42.

101. మరియు అల్లాహ్ సందేశాలు మీకు చదివి వినిపించబడుతూ ఉన్నప్పుడు మరియు ఆయన సందేశహారుడు మీలో ఉన్నప్పుడు; మీరు ఎలా సత్య-తిరస్కారులు కాగలరు? మరియు మీలో ఎవడు స్థిరంగా అల్లాహ్ ను ఆశ్రయిస్తాడో, అతడు నిశ్చయంగా, బుజుమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం పొందినవాడే!

102. ఓ విశ్వసించిన ప్రజలారా! మీరు కర్తవ్య పాలనగా అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు మీరు అల్లాహ్ కు విధేయులు (ముస్లింలు)గా ఉన్న స్థితిలో తప్ప మరణించకండి!

103. మీరందరూ కలసి అల్లాహ్ త్రాడు (ఖుర్ఆన్) ను గట్టిగా పట్టుకోండి. మరియు విభేదాలలో పడకండి.⁵⁹ అల్లాహ్ మీ యెడల చూపిన అనుగ్రహం లను జ్ఞాపకం చేసుకోండి; మీరు ఒకరికొకరు శత్రువులుగా ఉండేవారు, ఆయన మీ హృదయాలను కలిపాడు. ఆయన అనుగ్రహం వల్లనే మీరు పరస్పరం సోదరులయ్యారు. మరియు మీరు అగ్ని గుండంబడ్డన నిలబడినప్పుడు ఆయన మిమ్మల్ని దాని నుండి రక్షించాడు. ఈ విధంగా అల్లాహ్ తన సూచనలను మీకు స్పష్టం చేస్తున్నాడు, బహుశా మీరు మార్గదర్శకత్వం పొందుతారని!

104. మీలో ఒక వర్గం, (ప్రజలను) మంచి మార్గం వైపునకు పిలిచేదిగా, ధర్మాన్ని (మంచిని) ఆదేశించేదిగా (బోధించేదిగా) మరియు అధర్మాన్ని (చెడును) నిషేధించేదిగా (నిరోధించేదిగా) ఉండాలి.⁶⁰ మరియు అలాంటివారు, వారే సాఫల్యం పొందేవారు.

وَ كَيْفَ تَكْفُرُونَ وَ أَنْتُمْ تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ آيَاتُ اللَّهِ وَ فِيكُمْ رَسُولُهُ وَ مَنْ يَعْتَصِمْ بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٠١﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَ لَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٠٢﴾

وَ اعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَ لَا تَفَرَّقُوا وَ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَ كُنْتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِنْهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٠٣﴾

وَ لَتَكُنَّ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَ يَأْمُرُونَ بِالْبَعْرِوفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿١٠٤﴾

59) దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: "యూదులు 71 తెగలుగా, క్రైస్తవులు 72 తెగలుగా విభజంపబడ్డారు. కాని నా సమాజం వారు 73 తెగలుగా విభజంపబడతారు. వారిలో ఒక్క తెగ తప్ప అందరూ నరకంలో పడవేయబడతారు. ఆ ఒక్కతెగ ఎవరంటే, ఏ విధానమైనను మరియు నా 'స'హాబా (ర'ది.అన్బుమ్) ఉన్నామో దానిని అనుసరించే వారు. అంటే ఖుర్ఆన్ మరియు దైవ ప్రవక్త ('స'అస) యొక్క సున్నత్తు అమలుచేసేవారు." ('తిర్మిజి', ఇబ్నె-మాజా, అబూ- దావూద్).

60) ఇటువంటి వాక్యానికి చూడండి, 3:110, 114, 9:71, 112 మరియు 22:41.

105. స్వప్నమైన ఉపదేశాలను పొందిన తరువాత కూడా ఎవరైతే, (వేర్వేరు తెగలుగా) చిలిపియాలో మరియు విభేదాలకు గురిఅయ్యారో, వారి మాదిరిగా మీరూ కావద్దు. ⁶¹ మరియు అలాంటి వారికి ఘోరశిక్ష ఉంటుంది.

106. ఆ (తీర్పు) దినమున కొందరి ముఖాలు (సంతోషంతో) ప్రకాశిస్తూ ఉంటాయి. మరికొందరి ముఖాలు (దుఃఖంతో) నల్లబడి ఉంటాయి. ఇక ఎవరి ముఖాలు నల్లబడి ఉంటాయో వారిలో: "మీరు విశ్వసించిన తరువాత సత్య-తిరస్కారులు అయ్యారు కదా? కాబట్టి మీరు సత్యాన్ని తిరస్కరించినందుకు ఈ శిక్షను అనుభవించండి." (అని అనబడుతుంది).

107. ఇక ఎవరి ముఖాలు ప్రకాశిస్తూ ఉంటాయో వారు అల్లాహ్ కారుణ్యంలో (స్వర్గంలో) ఉంటారు. అందులో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు.

108. (ఓ ప్రవక్తా!) ఇవి అల్లాహ్ సూక్తులు (అయితే) మేము వాటిని యథా-తథంగా నీకు వినిపిస్తున్నాము. మరియు అల్లాహ్ సర్వలోకాల వారికి అన్యాయం చేయగోరడు.

109. మరియు ఆకాశాలలో ఉన్నదంతా మరియు భూమిలో ఉన్నదంతా అల్లాహ్ కే చెందుతుంది. మరియు వ్యవహారాలన్నీ (తీర్పు కొరకు) అల్లాహ్ వైపునకే మరలింపబడతాయి.

110. మీరే (విశ్వాసులే) మానవజాతి (హితం) కొరకు నిలబెట్టబడిన ఉత్తమ సమాజం వారు. మీరు ధర్మాన్ని ఆదేశించే (బోధించే) వారు మరియు అధర్మాన్ని నిషేధించే (నిరోధించే) వారు మరియు మీరు అల్లాహ్ యందు విశ్వాసం కలిగి ఉన్నవారు. ⁶² మరియు ఒకవేళ గ్రంథ ప్రజలు విశ్వసిస్తే, వారికే మేల్పై ఉండేది. వారిలో కొందరు

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا

مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَأُولَٰئِكَ

لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٥﴾

يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ

فَأَمَّا الَّذِينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ

أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ فَذُوقُوا

الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿١٠٦﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ ابْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي

رَحْمَةِ اللَّهِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٠٧﴾

تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ تَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ

وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٠٨﴾

وَاللَّهُ مَافِي السَّمٰوٰتِ وَمَافِي ٱلْأَرْضِ وُ

إِلَى ٱللَّهِ تُرْجَعُ ٱلْأُمُورُ ﴿١٠٩﴾

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ

تَتَأْمُرُونَ بِٱلْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ

ٱلْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ ۗ لَوْ ٱمَنَّ

أَهْلُ ٱلْكِتَٰبِ لَكَانَ خَيْرًا لِّلَّهُمْ ۗ مِمَّنْهُمْ

ٱلْمُؤْمِنُونَ وَكَثَرُهُمُ ٱلْفَٰسِقُونَ ﴿١١٠﴾

61) యూదులు మరియు క్రైస్తవుల మాదిరిగా. చూడండి, 6:159.

62) అబూహురైరా కథనం: "మీరే (సత్యధర్మమైన ఇస్లాంను మరియు దైవప్రవక్త 'స'అస సున్నతులను అనుసరించే వారే), ఉత్తమమైన మానవసమాజానికి చెందినవారు." ('స. బుఖారీ పుస్తకం-6, 'హదీస్' నం. 80).

విశ్వాసులు కూడా ఉన్నారు.⁶³ కాని అత్యధికులు అవిధేయులే (ఫాసిఖూన్).

111. వారు మిమ్ముల్ని కొంత వరకు బాధించటం తప్ప, మీకు ఏ విధమైన హాని కలిగించజాలరు. మరియు వారు మీతో యుద్ధం చేసినట్లయితే, మీకు వీపు చూపించి పారిపోతారు, తరువాత వారికలాంటి సహాయం లభించదు.

112. వారు ఎక్కడున్నా, అవమానానికే గురి చేయబడతారు, అల్లాహ్ శరణులోనో లేక మానవుల అభయంలోనో ఉంటేనే తప్ప; వారు అల్లాహ్ ఆగ్రహానికి గురిఅయ్యారు మరియు వారు అధోగతికి చేరారు. ఇది వారు అల్లాహ్ సూచనలను తిరస్కరించినందుకు మరియు అన్యాయంగా ప్రవక్తలను చంపినందుకు. ఇది వారి ఆజ్ఞోల్లంఘన మరియు హద్దులుమీరి ప్రవర్తించిన దాని పర్యవసానం.⁶⁴ (1/8)

113. * వారందరూ ఒకే రకమైనవారు కారు. గ్రంథ ప్రజలలో కొందరు సరైన మార్గంలో ఉన్న వారున్నారు; వారు రాత్రి వేళలందు అల్లాహ్ సూక్తులను (అయూల్లను) పరిస్థుంటారు మరియు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేస్తుంటారు.

114. వారు అల్లాహ్ ను మరియు అంతిమ దినాన్ని విశ్వసిస్తారు. మరియు ధర్మాన్ని ఆదేశిస్తారు (బోధిస్తారు) మరియు అధర్మాన్ని నిషేధిస్తారు (నిరోధిస్తారు) మరియు మంచి పనులు చేయటంలో సోటిపడతారు మరియు ఇలాంటి వారే సత్పురుషులలోని వారు.

115. మరియు వారు ఏ మంచిపని చేసినా అది వృథా చేయబడదు. మరియు దైవబీతిగల వారెవరో అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.⁶⁵

116. నిశ్చయంగా, సత్య-తిరస్కారానికి పాల్పడిన వారికి, వారి సంపద గాని, వారి సంతానం గాని,

لَنْ يَضُرُّوكُمْ إِلَّا أَذًى ۗ وَإِنْ يُقَاتِلُوكُمْ يُؤَلُّوكُمُ الْأَدْبَارَ ۗ ثُمَّ لَا تُنصِرُونَ ﴿١١١﴾

ضَرَبَتْ عَلَيْهِمُ الدَّلِيلَةَ آيِينَ مَا تَقْفُوا إِلَّا بِحَبْلٍ مِنَ اللَّهِ وَ حَبْلٍ مِنَ النَّاسِ وَ بَاءُؤُ وَ بَعْضٌ مِنَ اللَّهِ وَ ضَرَبَتْ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةَ ذَلِكُمْ بَأْنَهُمْ كَانُوا يُكْفَرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقِّ ذَلِكُمْ بِمَا عَصَوْا وَ كَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿١١٢﴾

لَيْسُوا سَوَاءً ۗ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتَّبِعُونَ آيَاتِ اللَّهِ أَنَاءَ الْيَلِّ وَ هُمْ يَسْتَجِدُّونَ ﴿١١٣﴾

يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ يُأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ ۗ وَ أُولَئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١١٤﴾

وَ مَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوا ۗ وَ اللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿١١٥﴾

إِنَّ الدِّينَ كَفَرُوا لَنْ تَغْفِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَ لَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا

63) 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-సల్తాం (ర'ది. 'అ.) వంటివారు.

64) ఇది యూదులను గురించి చెప్పబడింది.

65) చూడండి, 3:199.

అల్లాహ్ ముందు ఏమీ పనికిరావు. మరియు అలాంటి వారు నరకాగ్నివాసులే. అందు వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు.

117. వారు ఈ ఇహాలోక జీవితంలో చేస్తున్న ధన వ్యయాన్ని, తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్న వారి పొలాలపై వీచి వాటిని సమూలంగా నాశనం చేసే, మంచు గాలితో పోల్చి వచ్చు మరియు అల్లాహ్ వారి కెలాంటి అన్యాయం చేయలేదు. కానీ వారే తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్నారు. ⁶⁶

118. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు మీ వారిని (విశ్వాసులను) తప్ప, ఇతరులను మీ సన్నిహిత స్నేహితులుగా చేసుకోకండి. వారు మీకు హాని కలిగించే ఏ అవకాశాన్నైనా ఉపయోగించు కోవటానికి వెనుకాడరు. వారు మిమ్మల్ని ఇబ్బందిలో చూడగోరుతున్నారు. మరియు వారి ఈర్ష్య వారి నోళ్ళ నుండి బయటపడుతున్నది, కానీ వారి హృదయాలలో దాచుకున్నది దానికంటే తీవ్రమైనది. వాస్తవానికి మేము ఈ సూచనలను మీకు స్పష్టంచేశాము. మీరు అర్థంచేసుకో గలిగితే (ఎంత బాగుండేది)! ⁶⁷

119. అవును! మీరైతే వారిని ప్రేమిస్తున్నారు. కానీ వారు మిమ్మల్ని ప్రేమించటం లేదు. మరియు మీరు దివ్య గ్రంథాలన్నింటినీ విశ్వసిస్తున్నారు. వారు మీతో కలసినపుడు: "మేము విశ్వసించాము." అని అంటారు. కానీ వేరుగా ఉన్నపుడు, మీ ఎడల ఉన్న క్రోధావేశం వల్ల తమ వ్రేళ్ళను కొరుక్కుంటారు. వారితో: "మీ క్రోధావేశంలో మీరే మాడి చావండి, నిశ్చయంగా,

وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٦٦﴾

مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا صِرٌّ أَصَابَتْ حَرَّتِ قَوْمٍ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ فَأَهْلَكْتَهُمْ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ أَنفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٦٧﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بِطَانَةً مِّن دُونِكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُّوا مَا عَنِتُّمْ قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ إِن كُنتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦٨﴾

هَاتَتْكُمْ أَوْلَاءٍ تُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ كُلِّهِ وَإِذَا لَقُوكُمْ قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَا عَضُوا عَلَيْكُمُ الْأَتَامِلَ مِنَ الْعِظِ قُلْ مُؤْتُوا بِغِيظِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ

66) సత్య-తిరస్కారుల దాన-ధర్మాలు గానీ, పుణ్యకార్యాలు గానీ వారికి పరలోక జీవితంలో ఏ విధంగాను పనికిరావు ఎందుకంటే విశ్వాసంలేని దానాలు ఫలించవు. మోక్షానికి మూలం విశ్వాసమే. చూడండి, 3:85.

67) చూడండి, 60:8-9 ఎవరైతే మీ ధర్మం కారణంగా మిమ్మల్ని విరోధించక మీకు హాని చేయక, మిమ్మల్ని మీ ఇంట్లనుండి వెళ్ళగొట్టరో, అట్టివారితో మీరు కరుణతో న్యాయంతో వ్యవహరించండి. కానీ ఎవరైతే మీ ధర్మం కారణంగా మీతో పోరాడి మిమ్మల్ని మీ ఇంట్లనుండి వెడలగొడతారో, అలాంటి వారు మీ స్నేహితులు కారు, వారితో ధర్మయుద్ధం (జిహాద్) చేయండి.

హృదయాలలో దాగి ఉన్నదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు." అని అను.

120. మీకేదైనా మేలు కలిగితే వారికది దుఃఖం కలిగిస్తుంది మరియు మీకేదైనా కీడు కలిగితే వారికది సంతోషం కలిగిస్తుంది. మరియు మీరు సహనం వహించి దైవభీతి కలిగి ఉంటే, వారి కుట్ర మీకెలాంటి నష్టం కలిగించ జాలదు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ వారు చేసే దాని నంతా పరివేష్టించి ఉన్నాడు.

121. మరియు (ఓ ప్రవక్తా! ఆ దినాన్ని జ్ఞాపకం చేసుకో) నీవు వేకువజామున నీ ఇంటి నుండి బయలుదేరి (ఉ'హుద్ క్షేత్రంలో) విశ్వాసులను వారి-వారి యుద్ధ స్థానాలలో నియమించటానికి వెళ్ళావు. మరియు అల్లాహ్ సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.⁶⁸

بَدَاتِ الصُّدُورِ ۝

إِنْ تَسْأَلْهُمْ حَسَنَةً تَسْأَلْهُمْ وَإِنْ

تَسْأَلْهُمْ سَيِّئَةً يَفْرَحُوا بِهَا وَإِنْ

تَضُرُّوهُمْ وَتَتَّقُوا لَأَيُّضُرُّكُمْ

كَيْدُهُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ

مُحِيطٌ ۝

وَ إِذْ غَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ تُبَوِّئُ

الْمُؤْمِنِينَ مَقَاعِدَ لِلْقِتَالِ وَاللَّهُ

سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝

68) ఈ ఆయత్ ఉ'హుద్ యుద్ధం గురించి తెలియజేస్తుందని దర్మవేత్తలందరి అభిప్రాయం. అది 3వ హిజ్రీ షవ్వాల నెలలో జరిగింది. 2వ హిజ్రీ రమ్ దాన్ నెలలో జరిగిన బదర్ యుద్ధంలో మక్కా ముస్లింల సంఖ్య దాదాపు వేయి ఉండెను. వారి వద్ద మంచి యుద్ధ సామగ్రి ఉండెను. ముస్లింలు కేవలం 313 మంది మాత్రమే ఉన్నప్పటికీ, వారి వద్ద సరియైన యుద్ధ సామగ్రి లేక పోయినప్పటికీ అల్లాహుతో ఆలా సహాయంతో వారు ముష్లిక్కులను ఓడించి వారిలో 70 మందిని సంహరించి, 70 మందిని బందిలుగాచేసుకుంటారు. దాని ప్రతీకారం తీర్పు కొనేందుకు మక్కా ఖురైషులు 3వ హిజ్రీ షవ్వాల నెలలో దాదాపు మూడువేల యుద్ధవీరులతో మదీనా కు 3వైళ్ళదూరంలో ఉన్న ఉ'హుద్ పర్వతం వద్దకు చేరుకుంటారు. దైవప్రవక్త ('స'అస) ఇది తెలుసుకొని తమ సహ బీలతో సంప్రదిస్తారు. దైవప్రవక్త ('స'అస) ఉద్దేశం, మరికొందరి నాయకుల ఉద్దేశం, మదీనా నగరం లోపలనే ఉండి యుద్ధంచేయాలని. కపటవిశ్వాసుల నాయకుడు, 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-ఉబై కూడా అదే కోరుతాడు. కాని అనేక మంది ముస్లింలు మదీనా నుండి బయటికి పోయి పోరాడాలని కోరుతారు. దైవప్రవక్త ('స'అస) వారి కోరికపై యుద్ధసామగ్రి ధరించి తమ ఇంటి నుండి బయటికి వస్తారు. ఈ విధంగా దాదాపు 1000 మంది ముస్లింలతో యుద్ధానికి సిద్ధమై ఉ'హుద్ వైపుకు పోతూ ఉండగా, కపటవిశ్వాసుల నాయకుడు 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-ఉబై -- తన మాటను గౌరవించ లేదనే సాకుతో -- తన 300 మంది అనుచరులతో యుద్ధంలో పాల్గొనకుండా, వెనుదిరిగిపోతాడు. 700 మంది విశ్వాసులు మాత్రమే దైవప్రవక్త ('స'అస)తో పాటు ఉ'హుద్ కు చేరుతారు. అక్కడ 50 మంది బాణాలను బాగా ప్రయోగించగలిగే, విలుకాండ్రను ఒక చిన్న కొండ మీద ఉంచి మీరు ఎట్టి పరిస్థితిలోను మీ చోటు విడిచి యుద్ధ మైదానంలోకి రావద్దని ఆజ్ఞాపిస్తారు. యుద్ధం ప్రారంభమై ముస్లింలు విజయం పొందుతారు, ముష్లిక్కులు పారిపోసాగుతారు. అది చూసి ఆ విలుకాండ్రు విజయధనం దోచుకోవటానికి తమ స్థానాలను విడిచి కొండదిగి వస్తారు. అది చూసి (అప్పుడు ముష్లిక్ గా ఉన్న) 'ఖాలిద్ బిన్-వలీద్ ఒక బృందాన్ని తీసుకొని వెనుక నుండి ముస్లిం

122. అప్పుడు మీలోని రెండువర్గాల వారు పిరికి తనం చూపబోయారు; మరియు అల్లాహ్ వారికి సంరక్షకుడుగా ఉన్నాడు. ⁶⁹ మరియు విశ్వ సించిన వారు అల్లాహ్ యందే నమ్మకం ఉంచుకోవాలి.

123. బద్ర్ (యుద్ధం) నందు మీరు బలహీనులుగా ఉన్నప్పుడు అల్లాహ్ మీకు సహాయం (మిమ్మల్ని విజేతలుగా) చేశాడు. కాబట్టి మీరు కృతజ్ఞతాపరులై అల్లాహ్ యందు భయ-భక్తులు కలిగి ఉండండి!

124. (ఓ ప్రవక్తా!) నీవు విశ్వాసులతో: "ఎమీ? మీ ప్రభువు, ఆకాశం నుండి మూడువేల దేవదూతలను దింపి మీకు సహాయం చేస్తున్నది చాలదా?" అని అడిగిన సందర్భాన్ని (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!)

125. అవును! ఒకవేళ మీరు సహానం వహించి దైవభీతి కలిగివుంటే, శత్రువు వచ్చి అకస్మాత్తుగా మీపై పడినా, మీ ప్రభువు ఐదువేల ప్రత్యేక చిహ్నాలు గల దేవదూతలను పంపి మీకు సహాయం చేయవచ్చు! ⁷⁰

126. అల్లాహ్ మీకు ఈ విషయాన్ని తెలిపింది, మీకు శుభవార్త ఇవ్వటానికి మరియు మీ హృదయాలకు తృప్తి కలుగజేయటానికి మాత్రమే. మరియు సర్వశక్తిమంతుడు మహా వివేకవంతుడైన అల్లాహ్ తప్ప, ఇతరుల నుండి సహాయం (విజయం) రాజాలదు కదా!

إِذْ هَمَّتْ طَائِفَتَيْنِ مِنْكُمْ أَنْ تَفْشَلَا ۗ
وَاللَّهُ وَلِيُّهُمَا ۗ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُؤْمِنُونَ ﴿٦٩﴾

وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ
فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُشْكُرُونَ ﴿٧٠﴾

إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ
يُسَدِّدَ كُمْ رَبُّكُمْ بِثَلَاثَةِ آفٍ مِنَ
الْمَلَائِكَةِ مُنَزَّلِينَ ﴿٧١﴾

بَلَىٰ إِنَّ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُم
مِّن فَوْرِهِمْ هَذَا يُبَدِّدْكُمْ رَبُّكُمْ
بِخَمْسَةِ آفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ ﴿٧٢﴾

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ لَكُمْ ۗ
لِتَطْمَئِنَّ قُلُوبُكُمْ بِهِ ۗ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا
مِن عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿٧٣﴾

లపై దాడి చేస్తాడు. అకస్మాత్తుగా సంభవించిన ఈ పరిణామంతో ముస్లింలు కలవరపడతారు, ఎంతోమంది తమ ప్రాణాలను కోల్పోతారు. మరియు దైవప్రవక్త ('స'అస) కూడా గాయపడి, క్షీణ పడిపోతారు. దానితో ఆయన మరణించారని తలచి ముస్లింలు అటూ ఇటూ పారిపో సాగుతారు. కాని 'ఉమర్ మరియు తల్హా (ర'ది.అన్తమ్లు): 'ఇక దైవప్రవక్తయే లేకుంటే మనము బ్రతికి ప్రయోజనమేమిటి,' అని ప్రేరేపించటం వల్ల ముస్లింలు తిరిగి ఐకమత్యంతో పోరాడుతారు. దానితో ఖురైషీలు వెనుదిరిగి పారిపోతారు.

69) ఈ రెండు తెగల వారు 'ఔస్ మరియు 'ఖజీరజ్ అనే అన్నార్ తెగలకు చెందిన, బనూ 'హారిసా' మరియు బనూ-సల్మా వర్గాలకు చెందిన వారు. కాని అల్లాహ్ (సు.త.) అనుగ్రహం వలన వారి హృదయాలు దృఢపడతాయి.

70) చూడండి, 8:9-10.

127. ఆయన ఇదంతా సత్య-తిరస్కారంపై నడిచే వారిని కొందరిని నశింపజేయుటానికి, లేదా వారు ఘోర పరాజయం పొంది ఆశాభంగంతో వెనుదిరిగి పోవటానికి (చేశాడు).

128. (ఓ ప్రవక్తా!) ఈ విషయమునందు నీ కెలాంటి అధికారం లేదు.⁷¹ ఆయన (అల్లాహ్) వారిని క్షమించవచ్చు, లేదా వారిని శిక్షించవచ్చు. ఎందుకంటే నిశ్చయంగా, వారు దుర్మార్గులు.

129. మరియు ఆకాశాలలో ఉన్నదంతా మరియు భూమిలో ఉన్నదంతా అల్లాహ్ కే చెందు తుంది. ఆయన తాను కోరిన వారిని క్షమిస్తాడు మరియు తాను కోరిన వారిని శిక్షిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

130. ఓ విశ్వాసులారా! ఇబ్బడి యుబ్బడిగా పెరిగే ఈ వడ్డీని తినకండి. మరియు మీరు సాఫల్యం పొందటానికి అల్లాహ్ యందు భయ-భక్తులు కలిగి ఉండండి.⁷²

131. మరియు సత్య-తిరస్కారుల కొరకు సిద్ధం చేయబడిన నరకాగ్నికి భీతిపరులై ఉండండి.

132. మరియు మీరు కరుణింపబడటానికి అల్లాహ్ కు మరియు సందేశహరునికి విధేయులై ఉండండి.⁷³ (1/4)

133. * మరియు మీ ప్రభువు క్షమాభిక్ష కొరకు మరియు స్వర్గవాసం కొరకు ఒకరితోనొకరు పోటీ పడండి; అది భూమ్యాకాశాలంత విశాలమైనది; అది దైవభీతిగల వారికై సిద్ధపరచబడింది.

لِيَقْطَعَ طَرَفًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ

يَكْبِتَهُمْ فَيَنْقَلِبُوا خَائِبِينَ ﴿١٢٧﴾

لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ

عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبُهُمْ فَأِنَّهُمْ غَلِيظُونَ ﴿١٢٨﴾

وَاللَّهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ

وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢٩﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا الرِّبَا

أَضْعَافًا مُّضَاعَفَةً ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ

تُفْلِحُونَ ﴿١٣٠﴾

وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿١٣١﴾

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ

تُرْحَمُونَ ﴿١٣٢﴾

وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَ

جَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمٰوٰتُ وَالْأَرْضُ

أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٣﴾

71) అంటే ఈ సత్య-తిరస్కారులను విశ్వాసం వైపునకు మరల్చటం గానీ, లేక వారి విషయంలో ఎలాంటి నిర్ణయం తీసుకోవటం గానీ కేవలం అల్లాహుతో ఆలా అధికారంలోనే ఉంది.

72) చూడండి, 2:278, అబూహురైరా (ర'ది. 'అ.) కథనం, దైవప్రవక్త ('స'అస) ఇలా సెలవిచ్చారు: "ఏడు మహాపాపాల నుండి దూరంగా ఉండండి." 'స'హాబా (ర'ది. 'అ.అ.అ.అ.అ.) అడిగారు: "ఓ ప్రవక్తా ('స'అస)! అవి ఏమిటి?" దైవప్రవక్త ('స'అస) ఇలా సమాధానమిచ్చారు: "అవి (i) ఆరాధనలో అల్లాహ్ (సు.త.)కు భాగస్వాములను కల్పించటం, (ii) మంత్ర-తంత్రాలు చేయటం, (iii) అల్లాహుతో ఆలా నిషేధించిన ప్రాణిని అన్యాయంగా చంపటం, (iv) వడ్డీ తినటం, (v) అనాధుల ఆస్తిని కబళించటం, (vi) యుద్ధరంగంలో పిరికితనంతో శత్రువుకు వెన్నుచూపి పారి పోవటం, (vii) పతివ్రత స్త్రీలపై నిందలుమోపటం." ('స. బు'ఖారీ, పు-4, 'హదీస్' నం. 28).

73) చూడండి, 3:85.

134. (వారి కొరకు) ఎవరైతే కలిమిలోనూ మరియు లేమిలోనూ (అల్లాహ్ మార్గంలో) ఖర్చుచేస్తారో మరియు తమ కోపాన్ని నిగ్రహించు కుంటారో మరియు ప్రజలను క్షమిస్తారో! అల్లాహ్ సజ్జనులను ప్రేమిస్తాడు.⁷⁴

135. మరియు వారు, ఎవరైతే, అశ్శిలపనులు చేసినా, లేదా తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్నా, అల్లాహ్ ను స్మరించి తమ పాపాలకు క్షమాపణ వేడుకుంటారో! మరియు అల్లాహ్ తప్ప, పాపాలను క్షమించగలవారు ఇతరులు ఎవరున్నారు? మరియు వారు తాము చేసిన (తప్పులను) బుద్ధిపూర్వకంగా మూర్ఖపుపట్టులో మళ్ళీ చేయరు!⁷⁵

136. ఇలాంటి వారి ప్రతిఫలం, వారి ప్రభువు నుండి క్షమాభిక్ష మరియు క్రింద నెలయేళ్ళు ప్రవహించే స్వర్ణవనాలు. వారక్కడ శాశ్వతంగా ఉంటారు. సత్కార్యాలు చేసే వారికి ఎంత శ్రేష్ఠమైన ప్రతిఫలం ఉంది!

137. మీకు పూర్వం ఇలాంటి ఎన్నో సంప్రదాయాలు (తరాలు) గడిచిపోయాయి. సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారి గతి ఏమయిందో మీరు భూమిలో సంచారం చేసి చూడండి.

138. ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) ప్రజల కొరకు ఒక స్పష్టమైన వ్యాఖ్యానం మరియు దైవబీతి గల వారికి మార్గదర్శకత్వం మరియు హితోపదేశం.

139. కాబట్టి మీరు బలహీనత కనబరచకండి మరియు దుఃఖపడకండి మరియు మీరు విశ్వాసులే అయితే, మీరే తప్పక ప్రాబల్యం పొందుతారు.

140. ఒకవేళ ఇప్పుడు మీరు గాయపడితే, వాస్తవానికి ఆ జాతివారు (మీ విరోధులు) కూడా ఇదేవిధంగా గాయపడ్డారు.⁷⁶ మరియు మేము ఇలాంటి దినాలను ప్రజల మధ్య త్రిప్పుతూ

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ
وَ الْكُظَّيِّينَ الْعَظِيمِ وَالْعَافِيْنَ عَنِ
النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿٧٤﴾
وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا
أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا
لِدُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرُ اللَّهُ ذُنُوبَ الْإِنْسَانِ
لَمْ يُصِرُّوْا عَلَى مَا فَعَلُوا وَهُمْ
يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾

أُولَئِكَ جَزَاءُ وَهُمْ مَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ
وَ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا وَ نِعَمَ أَجْرُ الْعَمَلِينَ ﴿٧٦﴾
قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِكُمْ سُنَنٌ
فَسِيْرُوا فِي الْأَرْضِ فَأَنْظُرُوا كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿٧٧﴾
هَذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَ مَوْعِظَةٌ
لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٧٨﴾

وَ لَا تَهِنُوا وَ لَا تَحْزَنُوا وَ أَنْتُمْ
الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٧٩﴾
إِنْ يَبْسُوسْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ
الْقَوْمَ قَرْحٌ مِّثْلُهُ وَ تِلْكَ الْيَوْمِ

74) స. బు'ఖారీ, పు-4, 'హదీస్' నం.141 మరియు స.బు'ఖారీ, పుస్తకం-8, 'హదీస్' నం.135.

75) చూడండి, 42:25.

76) ఇది ఉ'హుద్ యుద్ధాన్ని సూచిస్తుంది.

ఉంటాము. మరియు అల్లాహ్, మీలో నిజమైన విశ్వాసులెవ్వరో చూడటానికి మరియు (సత్య స్థాపనకు) తమ ప్రాణాలను త్యాగం చేయగల వారిని ఎన్నుకోవటానికి ఇలా చేస్తూ ఉంటాడు. మరియు అల్లాహ్ దుర్మార్గులను ప్రేమించడు.

141. మరియు అల్లాహ్ విశ్వాసులను పరిశుద్ధులుగా ⁷⁷ చేయటానికి మరియు సత్య-తిరస్కారులను అణచివేయటానికి (ఈ విధంగా చేస్తాడు).

142. ఏమీ? మీలో ఆయన మార్గంలో ప్రాణాలు తెగించి ఘోరాడేవారు (ధర్మయోధులు) ఎవరో, అల్లాహ్ చూడకముందే మరియు సహనంచూపే వారు ఎవరో చూడకముందే, మీరు స్వర్గంలో ప్రవేశించగలరని భావిస్తున్నారా? ⁷⁸

143. మరియు వాస్తవానికి, మీరు (అల్లాహ్ మార్గంలో) మరణించాలని కోరుచుంటిరి! ⁷⁹ అది, మీరు దానిని ప్రత్యక్షంగా చూడకముందటి విషయం; కాని, మీరు దానిని ఎదురు చూస్తుండగానే, వాస్తవానికి ఇప్పుడు అది మీ ముందుకు వచ్చేసింది.

144. మరియు ముహమ్మద్ ⁸⁰ కేవలం ఒక సందేశహారుడు మాత్రమే! వాస్తవానికి అతనికి పూర్వం అనేక సందేశహారులు గడచిపోయారు. ⁸¹

نَدَّوْلَهَا بَيْنَ النَّاسِ ۗ وَ لِيَعْلَمَ اللَّهُ
الَّذِينَ آمَنُوا ۗ وَ يَتَّخِذَ مِنْكُمْ
شُهَدَاءَ ۗ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿٧٧﴾
وَ لِيُخَيِّضَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا ۗ
وَ لِيُكَفِّرَ بَيْنَ ﴿٧٨﴾
أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخَلُوا الْجَنَّةَ ۗ وَلَمَّا
يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ ۗ
يَعْلَمَ الصَّابِرِينَ ﴿٧٩﴾
وَ لَقَدْ كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ الْمَوْتِ مِنْ
قَبْلِ أَنْ تَلْقَوْهُ ۗ فَقَدْ رَآيْتُمْ وَ أَنْتُمْ
تَنْظُرُونَ ﴿٨٠﴾
وَ مَا مَحْصَدُ إِلَّا رَسُولٌ ۗ قَدْ خَلَتْ مِنْ
قَبْلِهِ الرُّسُلُ ۗ أَفَأَبْأَيْنُ مَا تَأْتُونَ ۗ ﴿٨١﴾

77) లియుమ'ఖ్షి'స: ఈ పదానికి మూడు అర్థాలున్నాయి, (i) to test, పరీక్షించుటకు, (ii) to purify, పరిశుద్ధపరచుటకు, (iii) to get rid off, రద్దు చేయుటకు లేక వేరుచేయుటకు. (తఫ్సీర్ అల్-ఖుర్ఆన్).

78) చూడండి, 2:214 మరియు 29:2.

79) మీరు మీ శత్రువులలో ఘోరాడేవారికి ఆశించకండి. అల్లాహ్ (సు.త.) శరణుకోరండి. కాని పరిస్థితుల వల్ల యుద్ధం ఆవశ్యకమైతే ధైర్య-స్థైర్యాలతో ఘోరాడండి. స్వర్గం కత్తులచాయలో ఉందని తెలుసుకోండి. ('స'హ'ఫ్హాన్, ఇబ్నె-కసీర్)

80) ముహమ్మద్ ('స'అస) పేరు ఖుర్ఆన్ లో 4 సార్లు వచ్చింది. ఇంకా చూడండి, 33:40, 47:2 మరియు 48:29. అ'హ్మద్ ('స'అస) అని 61:6 లో వచ్చింది.

81) ఉ'హుద్ యుద్ధంలో ముహమ్మద్ ('స'అస) మరణించారనే వార్త వ్యాపించగానే ముస్లింలు ధైర్యాన్ని కోల్పోయి, యుద్ధరంగం నుండి వెనుకంజ వేయసాగుతారు. అప్పుడు ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది. ఇంతకుముందు కూడా సందేశహారులు హత్యచేయబడ్డారు. మరి దైవ ప్రవక్త ('స'అస) హత్యచేయబడితే మీరెందుకు వెనుకంజ వేయాలి? మీరు కూడా ధైర్యంతో, శత్రువులలో ఘోరాడే మరణిస్తే, స్వర్గానికి అర్హులవుతారు, విజయం పొందితే విజయధనానికి. కాని వెనుకంజ వేసి, మరణిస్తే, సరకం పాలవుతారు, లేదా యుద్ధభైదీలై, బానిసలై మీ

ఏమి? ఒకవేళ అతను మరణిస్తే, లేక హత్య చేయబడితే, మీరు వెనుకంజవేసి మరలిపోతారా? మరియు వెనుకంజవేసి మరలిపోయేవాడు అల్లాహ్ కు ఏ మాత్రం నష్టం కలిగించలేడు. మరియు కృతజ్ఞతాపరులైన వారికి అల్లాహ్ తగిన ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదిస్తాడు.

145. అల్లాహ్ అనుమతి లేనిదే, ఏప్రాణి కూడా మరణించజాలదు, దానికి ఒక నియమిత కాలం వ్రాయబడి ఉంది. మరియు ఎవడైతే ఈ ప్రపంచ సుఖాన్ని కోరుకుంటాడో, మేము అతనికది నొసంగుతాము మరియు ఎవడు పరలోక సుఖాన్ని కోరుకుంటాడో అతనికది నొసంగుతాము. మరియు మేము కృతజ్ఞులైన వారికి తగిన ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదించగలము.

146. మరియు ఎందరో ప్రవక్తలు మరియు వారితో కలిసి ఎంతో మంది ధర్మవేత్తలు / ధైవభక్తులు (రిబ్బీయున్) ధర్మ-యుద్ధాలు చేశారు, అల్లాహ్ మార్గంలో ఎదురైన కష్టాలకు వారు ధైర్యం విడువలేదు మరియు బలహీనత కనబరచలేదు మరియు వారికి (శత్రువులకు) లోబడనూ లేదు. మరియు అల్లాహ్ ఆపదలలో సహనం వహించే వారిని ప్రేమిస్తాడు.

147. మరియు వారి ప్రార్థన కేవలం: "ఓ మా ప్రభూ! మా సాపాలను, మా వ్యవహారాలలో మేము మితిమీరి పోయిన వాటిని క్షమించు మరియు మా పాదాలకు స్టైర్యాన్ని ప్రసాదించు మరియు సత్య-తిరస్కారులకు ప్రతికూలంగా మాకు విజయాన్ని ప్రసాదించు." అని పలకటం మాత్రమే!

148. కావున అల్లాహ్ వారికి ఇహలోకంలో తగిన ఫలితాన్ని మరియు పరలోకంలో ఉత్తమ ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదించాడు. మరియు అల్లాహ్ సజ్జనులను ప్రేమిస్తాడు.

أَنقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ ۖ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَىٰ عَقْبَيْهِ فَإِنَّ لِلَّهِ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٥﴾
وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۗ كَتَبْنَا مُوَدَّتَهُ ۗ وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا ۗ وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْآخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا ۗ وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٦﴾

وَكَانَ مِنَ نَبِيِّ قَتَلَ مَعَهُ رَبِّيُونَ كَثِيرٌ ۖ فَمَا وَهَنُوا لِمَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۗ وَمَا ضَعُفُوا وَمَا اسْتَكَانُوا ۗ وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ ﴿١٤٧﴾
وَمَا كَانَ قَوْلَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَثَبَّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿١٤٨﴾

فَاتَّهَمَهُ اللَّهُ تَوَابَ الدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ الْآخِرَةِ ۗ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤٩﴾

అత్యాభిమానాన్ని కోల్పోతారు. ఒక 'హదీస్': ముహమ్మద్ (స'అస) మరణించిన రోజు అబూబక్ర్ (ర'ది.అ.) ఇలా అన్నారు: "ఎవరైతే ముహమ్మద్ (స'అస)ను ఆరాధిస్తారో, వారు ముహమ్మద్ (స'అస) గతించిపోయారని తెలుసుకోవాలి. కాని ఎవరైతే కేవలం అల్లాహ్ (సు.త.)ను ఆరాధిస్తారో, ఆయన నిత్యుడు, సజివుడు అని తెలుసుకోవాలి." (స. బుఖారీ).

149. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు సత్య-తిరస్కారుల సలహాలను పాటిస్తే, వారు మిమ్మల్ని వెనుకకు (అవిశ్వాసం వైపునకు) మరల్చారు. అప్పుడు మీరే నష్టపడన వారవుతారు.

150. వాస్తవానికి! అల్లాహ్‌యే మీ సంరక్షకుడు. మరియు ఆయనే అత్యుత్తమ సహాయకుడు.

151. ఆయన ఏ విధమైన ప్రమాణం అవతరింప జేయనిదే అల్లాహ్‌కు సాటికల్పించినందుకు, మేము సత్యతిరస్కారులహృదయాలలో మోరబయాన్ని కల్పిస్తాము. వారి ఆశ్రయం నరకాగ్నియే! అది దుర్మార్గులకు లభించే, అతిచెడ్డ నివాసం.

152. మరియు వాస్తవానికి అల్లాహ్ మీకు చేసిన, తన వాగ్దానాన్ని సత్యపరచాడు, ఎప్పుడైతే మీరు ఆయన అనుమతితో, వారిని (సత్య-తిరస్కారులను) చంపుతూ ఉన్నారో!⁸² తరువాత మీరు పిరికితనాన్ని ప్రదర్శించి, మీ కర్తవ్య విషయంలో పరస్పర విభేదాలకు గురి అయ్యి - ఆయన (అల్లాహ్) మీకు, మీరు వ్యూహాపడుతున్న దానిని చూపగానే - (మీ నాయకుని) ఆజ్ఞలను ఉల్లంఘించారు.⁸³ (ఎందుకంటే) మీలో కొందరు ఇహలోకాన్ని కోరేవారున్నారు మరియు మీలో కొందరు పరలోకాన్ని కోరేవారున్నారు. తరువాత మిమ్మల్ని పరీక్షించటానికి ఆయన (అల్లాహ్) మీరు మీ విరోధులను ఓడించకుండా చేశాడు.⁸⁴ మరియు వాస్తవానికి ఇప్పుడు ఆయన మిమ్మల్ని క్షమించాడు. మరియు అల్లాహ్ విశ్వాసుల పట్ల ఎంతో అనుగ్రహుడు. (3/8)

153. * (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!) ఎప్పుడయితే మీరు పారిపోతూ ఉన్నారో మరియు వెనుకకు కూడా తిరిగి ఎవరినీ చూడకుండా ఉన్నారో మరియు ప్రవక్త మీ వెనుక నుండి, మిమ్మల్ని పిలుస్తూ ఉన్నాడో! అప్పుడు (మీ ఈ వైఖరికి)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَطِيعُوا
الَّذِينَ كَفَرُوا يَكْفُرُوا بِكُمْ عَلَى
أَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَسِرِينَ ﴿١٤٩﴾

بَلِ اللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ خَيْرُ
النَّاصِرِينَ ﴿١٥٠﴾

سَنُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا
الرُّعْبَ بِمَا أَشْرَكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ
يُنزِلْ بِهِ سُلْطَنًا وَمَا لَهُمْ
بِالنَّارِ وَ
بِئْسَ مَثْوَى الظَّالِمِينَ ﴿١٥١﴾

وَ لَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ وَعْدَهُ إِذْ
تَحْسَبُونَهُمْ بِأَذْنِهِ كَقَتْلِهِ
وَ تَنَارَ عَتَمَةٍ فِي الْأَمْرِ وَ
عَصَيْتُمْ مَنْ
بَعْدَ مَا أَرْكَبُكُمْ مَا تَحِبُّونَ مِنْكُمْ
مَنْ يُرِيدُ الدُّنْيَا وَ مِنْكُمْ مَنْ
يُرِيدُ
الْآخِرَةَ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ
لِيَبْتَلِيَكُمْ وَ لَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ وَ اللَّهُ
ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥٢﴾

إِذْ تَصْعَدُونَ وَ لَا تَنظُرُونَ عَلَى أَحَدٍ وَ
الرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ فِي أَخْرَابِكُمْ
فَأْتَابِكُمْ عَنَّا بِغَمٍّ لَّكِنَّا لَا تَحْزَنُونَ

82) ఇది విశ్వాసులకు మొదట లభించిన విజయం.

83) ఇది ఉహుద్ యుద్ధంలో గుట్టమీద ఉంచబడిన 50 మంది విలుకాండ్ల విషయం.

84) శబ్దార్థ ప్రకారం: మీ విరోధుల యెదుట మిమ్మల్ని పారిపోయేటట్లు చేశాడు.

ప్రతిఫలంగా (అల్లాహ్) మీకు దుఃఖం మీద దుఃఖం కలుగజేశాడు; మీరు ఏదైనా పోగొట్టుకున్నా, లేదా మీకు ఏదైనా ఆపద కలిగినా మీరు చింతించకుండా ఉండేందుకు. మరియు మీ కర్మలన్నింటినీ అల్లాహ్ బాగా ఎరుగును.

154. అప్పుడు ఈ దుఃఖం తరువాత ఆయన (అల్లాహ్) మీపై శాంతి భద్రతలను అవతరింపజేశాడు; దానివల్ల మీలో కొందరికి కునుకుపాటు అవరించింది. కాని మరికొందరు - కేవలం స్వంత ప్రాణాలకు ప్రాముఖ్యతనిచ్చేవారు, అల్లాహ్ ను గురించి పామరులవంటి తప్పుడు ఊహలు చేసేవారు - ఇలా అన్నారు: "ఏమి? ఈ వ్యవహారంలో మాకు ఏమైనా భాగముందా?" వారితో ఇలా అను: "నిశ్చయంగా, సమస్త వ్యవహారాలపై సర్వాధికారం అల్లాహ్ దే!" వారు తమ హృదయాలలో దాచుకున్న దానిని నీకు వ్యక్తం చేయటం లేదు. వారు ఇంకా ఇలా అన్నారు: "మాకు అధికారమే ఉండి వుంటే, మేము ఇక్కడ చంపబడి ఉండేవారం కాదు." వారికి ఇలా జవాబివ్వ: "ఒకవేళ మీరు మీ ఇళ్ళలోనే ఉండి వున్నప్పటికీ, మరణం వ్రాయబడి ఉన్నవారు స్వయంగా తమ వద్య స్థానాలకు తరలి వచ్చేవారు." మరియు అల్లాహ్ మీ గుండెలలో దాగివున్న దానిని పరీక్షించటానికి మరియు మీ హృదయాలను పరిశుద్ధపరచటానికి ఇలా చేశాడు. మరియు హృదయాలలో (దాగి) ఉన్నదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

155. రెండునైన్యాలు ('ఉహుద్ యుద్ధానికి) తలబడిన దినమున, వాస్తవానికి మీలో వెన్ను చూపిన వారిని - వారు చేసుకున్నవాటికి (కర్మలకు) ఫలితంగా - పైతానువారిపాదాలనుజార్పాడు. అయినా వాస్తవానికి అల్లాహ్ వారిని క్షమించాడు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, సహనశీలుడు.

156. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు సత్య-తిరస్కారుల మాదిరిగా ప్రవర్తించకండి; వారు తమ సోదరులు ఎప్పుడైనా ప్రయాణంలో ఉంటే, లేదా

عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ ۖ وَلَا مَا أَصَابَكُمْ ۗ

اللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٥٤﴾

ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْكُم مِّن بَعْدِ الْعَمْرِ

أَمَنَةً نُّعَاسًا يَغْشَىٰ طَآئِفَةً مِّنكُمْ ۗ وَ

طَآئِفَةٌ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنفُسُهُمْ يَظُنُّونَ

بِاللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ

يَقُولُونَ هَل لَّنَا مِنَ الْأَمْرِ مِن

شَيْءٍ قُلْ إِنَّ الْأَمْرَ كُلَّهُ لِلَّهِ يُخْفُونَ

فِي أَنفُسِهِمْ مَا لَا يُبْدُونَ لَكَ

يَقُولُونَ لَوْ كَانَ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ

مَا قَاتَلْنَا هَهُنَا قُلْ لَوْ كُنْتُمْ فِي

بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذِينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ

الْقَتْلُ إِلَىٰ مَضَاجِعِهِمْ ۗ وَلِيَبْتَلِيَ اللَّهُ

مَا فِي صُدُورِكُمْ ۖ وَلِيُبَحِّصَ مَا فِي

قُلُوبِكُمْ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ

الصُّدُورِ ﴿١٥٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ تَوَلَّوْا مِنكُمْ يَوْمَ الْتَقَىٰ

الْجَبْعَيْنِ إِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ

بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا ۗ وَ لَقَدْ عَفَا اللَّهُ

عَنْهُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٥٦﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا

كَالَّذِينَ كَفَرُوا ۖ قَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ

యుద్ధంలో ఉంటే, (అక్కడ వారు ఏదైనా ప్రమాదానికి గురిఅయితే) వారిని గురించి ఇలా అనే వారు: "ఒకవేళ వారు మాతో పాటు ఉండి ఉంటే చనిపోయేవారు కాదు మరియు చంపబడే వారునూ కాదు!" వాటిని (ఈ విధమైన మాటలను) అల్లాహ్ వారి హృదయ ఆవేదనకు కారణాలుగా చేస్తాడు. మరియు అల్లాహ్‌యే జవనమిచ్చేవాడు. మరియు మరణమిచ్చేవాడు మరియు మీరు చేస్తున్నదంతా అల్లాహ్ చూస్తున్నాడు.⁸⁵

157. మరియు మీరు అల్లాహ్ మార్గంలో చంపబడినా లేదా మరణించినా మీకు లభించే అల్లాహ్ క్షమాభిక్ష మరియు కారుణ్యం, నిశ్చయంగా, మీరు కూడబెట్టే వాటి అన్నిటికంటే ఎంతో ఉత్తమమైనవి.

158. మరియు మీరు మరణించినా లేదా చంపబడినా, మీరందరూ అల్లాహ్ సమక్షంలో సమావేశపరచబడతారు.

159. (ఓ ప్రవక్తా!) అల్లాహ్ యొక్క అపార కారుణ్యం వల్లనే నీవు వారిపట్ల మృదు హృదయం ఉన్నావు. నీవే గనక క్రూరుడవు, కఠిన హృదయం ఉన్నావు అయివుంటే, వారందరూ నీ చుట్టూ ప్రక్కల నుండి దూరంగా పారిపోయే వారు. కావున నీవు వారిని మన్నించు, వారి క్షమాపణ కొరకు (అల్లాహ్‌ను) ప్రార్థించు మరియు వ్యవహారాలలో వారిని సంప్రదించు.⁸⁶ ఆ పిదప నీవు కార్యానికి సిద్ధమైనప్పుడు అల్లాహ్‌పై ఆధారపడు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ తనపై ఆధారపడేవారిని ప్రేమిస్తాడు.

160. ఒకవేళ మీకు అల్లాహ్ సహాయమే ఉంటే, మరెవ్వరూ మీపై ఆధిక్యాన్ని పొందజాలరు. మరియు ఆయనే మిమ్మల్ని త్యజిస్తే, ఆయన తప్ప మీకు సహాయం చేయగల వాడెవడు? మరియు విశ్వాసులు కేవలం అల్లాహ్ పైననే నమ్మకం ఉంచుకుంటారు!

إِذَا صَرَبُوا فِي الْأَرْضِ أَوْ كَانُوا غُرًى
لَوْ كَانُوا عِنْدَنَا مَا مَاتُوا وَمَا قُتِلُوا
لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَلِكُمْ حَسْرَةً فِي
قُلُوبِهِمْ ۗ وَاللَّهُ يُخَيِّ وَيُيَبِّتُ ۗ وَاللَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١٥٧﴾

وَلَسِن قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مِتُّمْ
لَئِنِ الْغَفْرَةَ مِنَ اللَّهِ وَرَحْمَةً خَيْرٌ مِمَّا
يَجْمَعُونَ ﴿١٥٨﴾

وَلَسِن مِتُّمْ أَوْ قُتِلْتُمْ لِأَلَى اللَّهِ
تُحْشَرُونَ ﴿١٥٩﴾

فَبِمَا رَحْمَةٍ مِنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ ۗ وَلَوْ
كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَأُنْفَضُّوا
مِنْ حَوْلِكَ ۗ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَ
اسْتَغْفِرْ لَهُمْ ۗ وَشَاوَهُمْ فِي الْأَمْرِ
فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ
يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ ﴿١٦٠﴾

إِنَّ يَنْصُرْكُمْ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ ۗ
إِنْ يَخْذُلْكُمْ فَمَنْ ذَا النَّاصِي
يَنْصُرْكُمْ مِنْ بَعْدِهِ ۗ وَعَلَى اللَّهِ
فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٦٠﴾

85) చూడండి, 4:78.

86) మీరు మీ వ్యవహారాలలో మీ తోటి వారితో, మీ బంధువులతో, స్నేహితులతో సంప్రదింపులు చేయండి. కాని చివరకు నిర్ణయం తీసుకునేటప్పుడు అల్లాహ్ (సు.త.)పై ఆధారపడండి. మీకు మంచిది అనిపించిన నిర్ణయం తీసుకోండి.

161. మరియు ఏ ప్రవక్త కూడా విజయధనం (బూటీ) కొరకు నమ్మకద్రోహానికి పాల్పడడు. మరియు నమ్మకద్రోహానికి పాల్పడిన వాడు పునరుత్థాన దినమున తన నమ్మకద్రోహంతో పాటు హాజరవుతాడు. అప్పుడు ప్రతి ప్రాణికి తాను అర్జించిన దానికి పూర్తి ప్రతిఫలం ఇవ్వబడుతుంది మరియు వారికెలాంటి అన్యాయం జరుగదు.⁸⁷

162. ఏమీ? అల్లాహ్ అబేష్టం ప్రకారం నడిచే వ్యక్తి అల్లాహ్ ఆగ్రహానికి గురయ్యేవాడితో సమానుడవుతాడా? మరియు నరకమే వాని ఆశ్రయము. మరియు అది అతి చెడ్డ గమ్యస్థానం!⁸⁸

163. అల్లాహ్ దృష్టిలో వారు వేర్వేరు స్థానాలలో ఉన్నారు. మరియు వారు చేసేదంతా అల్లాహ్ చూస్తున్నాడు.

164. వాస్తవానికి అల్లాహ్ విశ్వాసులకు మహోపకారం చేశాడు; వారి నుండియే వారి మధ్య ఒక ప్రవక్త (ము'హమ్మద్)ను లెపాడు; అతను, ఆయన (అల్లాహ్) సందేశాలను (ఆయాత్) వారికి వినిపిస్తున్నాడు.⁸⁹ మరియు వారి జీవితాలను సంస్కరించి పావనం చేస్తున్నాడు; మరియు వారికి గ్రంథాన్ని మరియు వివేకాన్ని బోధిస్తున్నాడు;⁹⁰ మరియు వాస్తవానికి వారు ఇంతకు ముందు స్పష్టంగా మార్గబ్రష్టత్వంలో పడి వున్నారు.

وَمَا كَانَ لِنَبِيِّ أَنْ يُغْلَبَ وَمَنْ يُغْلَبْ
يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ثُمَّ تُوَفَّى
كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَ هُمْ لَا
يُظْلَمُونَ ﴿٨٧﴾

أَفَمَنْ اتَّبَعَ رِضْوَانَ اللَّهِ كَمَنْ بَاءَ
بِسَخَطٍ مِنَ اللَّهِ وَمَا لَهُ جَهَنَّمَ وَ
بِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٨٨﴾

هُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ
بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿٨٩﴾

لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ
فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ يَتْلُوا
عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَ يُزَكِّيهِمْ وَ يُعَلِّمُهُمُ
الْكِتَابَ وَ الْحِكْمَةَ وَ إِنْ كَانُوا مِنْ
قَبْلَ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٩٠﴾

87) ఉ'హుద్ యుద్ధం రోజు ధైవప్రవక్త ('స'అస) విలుకాండ్రను: ఎట్టి పరిస్థితిలో కూడా వారు తమ స్థలాలను వదలరాదని, ఆదేశిస్తారు. కాని వారు యుద్ధబూటీ వ్యామోహంలో తమ స్థానాలను వదలి యుద్ధబూటీ ప్రోగుచేయటానికి వెళ్లారు. ఈ కార్యాన్నే ఖండిస్తూ, అల్లాహ్ (సు.త.) అన్నాడు: "ఏ ప్రవక్త కూడా తన లోటివారికి అన్యాయం చేయడు." కాబట్టి వారు తమ ప్రవక్త యందు విశ్వాసముంచుకొని, బూటీలోని తమ హక్కు తమకు తప్పక దొరుకుతుందని, తమ చోట్లలో స్థిరంగా ఉండటమే వారి కర్తవ్యము. ఈ ఆయత్ ప్రతి వ్యవహారానికి వర్తిస్తుంది.

88) చూడండి, 2:79 మరియు 3:78.

89) చూడండి, 12:109, 25:20 మరియు 41:6.

90) ఇక్కడ ప్రవక్త ('అలైహిమ్ స.)ల మూడు ముఖ్య లక్ష్యాలు వివరించబడ్డాయి: (i) ఆయత్ లను చదువటం మరియు వినిపించటం, (ii) తోజోకీయూ అంటి మానవుల కర్మలను, విశ్వాసాలను ('అఖాయద్ లను) మరియు నడవడిక ('అఖోలాఖీ)లను సరిదిద్దటం మరియు (iii) గ్రంథాన్ని మరియు వివేకాన్ని బోధించటం.

165. ఏమయింది? మీకొక చిన్న ఆపదే కదా కలిగింది! వాస్తవానికి మీరు, వారికి (మీ శత్రువులకు బద్దోల్) ఇంతకు రెట్టింపు ఆపద కలిగించారు కదా!⁹¹ అయితే ఇప్పుడు: "ఇది ఎక్కడి నుంచి వచ్చింది?" అని అంటున్నారా? వారితో ఇలా అను: "ఇది మీరు స్వయంగా తెచ్చుకున్నదే!"⁹² నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

166. మరియు (ఉహుద్ యుద్ధరంగంలో) రెండు సైన్యాలు ఎదుర్కొన్నప్పుడు, మీకు కలిగిన కష్టం, అల్లాహ్ అనుమతితోనే కలిగింది మరియు అది నిజమైన విశ్వాసులెవరో చూడటానికి -

167. మరియు కపట-విశ్వాసులు ఎవరో చూడటానికి. మరియు వారితో (కపట-విశ్వాసులతో): "రండి అల్లాహ్ మార్గంలో యుద్ధం చేయండి, లేదా కనీసం మిమ్మల్ని మీరు రక్షించుకోండి!"⁹³ అని అన్నప్పుడు వారు: "ఒకవేళమాకు యుద్ధం జరుగుతుందని తెలిసివుంటే, మేము తప్పకుండా మీతో పాటు వచ్చి ఉండే వారం." అని జవాబిచ్చారు. ఆ రోజు వారు విశ్వాసి సాని కంటే అవిశ్వాసిని దగ్గరగా ఉన్నారు.⁹⁴ మరియు వారు తమహృదయాలలో లేని మాటలను తమనోళ్ళతో పలుకుతూ ఉన్నారు. మరియు వారు దాస్తున్నది అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

168. అలాంటి వారు తమ ఇంట్లలో కూర్చోని ఉండి (చంపబడిన) తమ సోదరులను గురించి ఇలా అన్నారు: "వారు గనక మా మాట వినిఉంటే చంపబడి ఉండేవారు కాదు!" నీవు వారితో: "మీరు

أَوْ لَمَّا أَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةٌ قَدْ أَصَبْتُمْ مِثْلَيْهَا قُلْتُمْ أَنَّى هَذَا قُلْ هُوَ مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٦٥﴾

وَمَا أَصَابَكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَيْنِ فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٦٦﴾

وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ نَافَقُوا وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ ادْفَعُوا قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَاتَّبَعْنَاكُمْ هُمْ لِلْكَفَرِ يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ ۗ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ ﴿١٦٧﴾

الَّذِينَ قَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ وَقَعَدُوا لَوْ أِطَاعُوا مَا قَاتَلُوا قُلْ فَادْرَءُوا عَنَّا

91) ఉహుద్లో 70 మంది ముస్లింలు మరణించారు, కానీ బద్దోల్లో 70 మంది ముస్లింలు మరణించారు, మరియు 70 మంది బందిలయ్యారు కదా!

92) అంటే దైవప్రవక్త (స'అస) యొక్క ఆజ్ఞను పాలించక 'స'హాబా (ర'ది. అన్సూమ్)లు బూటీ కొరకు గుట్టవై నుండి తమ స్థానాలు వదిలిపోయినందుకు ఈ ఆపదకు గురి అయ్యారు.

93) చూడండి, 2:190-194.

94) వారు 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-ఉబై - లోటివారైన దాదాపు 300 మంది మునాఫిఖులు వారు ఉహుద్ యుద్ధానికి సిద్ధపడిన తరువాత శత్రువులు 3000 మంది ఉన్నారని తెలుసుకొని భయపడి వెనుదిరిగిపోతారు.

సత్యవంతులే అయితే, మీకు మరణం రాకుండా మిమ్ముల్ని మీరు తప్పించుకోండి!" అని చెప్పాడు.

169. మరియు అల్లాహ్ మార్గంలో చంపబడిన వారిని మృతులుగా భావించకండి. వాస్తవానికి వారు సజవులై, తమ ప్రభువు వద్ద జీవనోపాధి పొందుతున్నారు.⁹⁵

170. అల్లాహ్ తన అనుగ్రహంతో ప్రసాదించిన దానిలో (ప్రాణత్యాగంలో) వారు సంతోషంతో ఉప్పొంగిపోతారు.⁹⁶ మరియు వారిని కలువక, వెనుక (బ్రతికి) ఉన్నవారి కొరకు (ఇవ్వబడిన శుభవార్తలో) వారు సంతోషపడుతూ ఉంటారు. ఎందుకంటే వారికి ఎలాంటి బయమూ ఉండదు మరియు వారు దుఃఖపడరు కూడా! (1/2)

171. * వారు అల్లాహ్ అనుగ్రహానికి, దాతృత్వానికి సంతోషపడుతూ ఉంటారు. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ విశ్వాసుల ప్రతిఫలాన్ని వ్యర్థం కానివ్వడు.

172. ఎవరైతే గాయపడిన తరువాత కూడా అల్లాహ్ మరియు సందేశహారుని (అజ్జలను) పాటిస్తారో;⁹⁷ వారిలో ఎవరైతే, సత్కార్యాలు చేశారో, మరియు ధైవభీతి కలిగి ఉన్నారో, వారికి గొప్ప ప్రతిఫలం ఉంది.

أَنْفُسِكُمْ الْمَوْتِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٦٩﴾
 وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرَزَقُونَ ﴿١٧٠﴾
 فَرِحِينَ بِمَا أَنْهَمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَ يَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٧١﴾
 يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةِ اللَّهِ وَ فَضْلٍ وَ أَنَّ اللَّهَ لَا يُضَيِّعُ أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٧٢﴾
 الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَ الرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَ اتَّقَوْا أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٣﴾

95) చూడండి, 2:154.

96) మరణించిన ఏ ప్రాణి కూడా అల్లాహ్ (సు.త.) దగ్గర మంచి చోటు దొరికిన తరువాత భూలోకానికి తిరిగిరావటానికి ఇష్టపడడు. కానీ షహీద్ (అల్లాహుతు'అలా మార్గంలో చంపబడిన వాడు) భూలోకానికి తిరిగిరావటానికి ఇష్టపడతాడు. ఎందుకంటే అతడు షహీదత్ యొక్క గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని చూసి ఉంటాడు. (ము. అ'హ్మద్- 3/126, స.ము.). కానీ అది అసంభవం.

97) మక్కా ముఖ్తకులు ఉ'హుద్ యుద్ధరంగం నుండి వెనుదిరిగి కొంతదూరం పోయిన తరువాత: "మేము భీతిపరులైన ముస్లిములను, పూర్తిగా అణచకుండానే తిరిగివచ్చి తప్పుచేశాము. 300 మైళ్ల నుండి వచ్చి కూడా యుద్ధభైదీలను గానీ, విజయధనం గానీ, పొందకుండా తిరిగి పోతున్నాము. కావున తిరిగి మదీనహ్ పై దాడిచేద్దామని, సమాలోచనలు చేశారు. కానీ వారికి ధైర్యం చాలదు. ధైవప్రవక్త (స'అస) కూడా పారిపోయే శత్రువును వెంబడించి నశింపజేయాలని, 70 మంది వీరులను తీసుకొని - వారు గాయపడి ఉన్నా తయారయ్యి - వారిని వెంబడిస్తారు. వారు మదీనహ్ నుండి 8 మైళ్ల దూరంలో ఉన్న 'హ'మ్రా' అల్-అసద్ అనే ప్రాంతం వరకుపోతారు. శత్రువులను పొందక, వారిక మరలి రారని నిశ్చితులైన తరువాత తిరిగివస్తారు.

173. వారితో (ప్రశ్నానులతో) ప్రజలు: "వాస్తవ వానికి మీకు వ్యతిరేకంగా పెద్ద జనసమూహాలు కూర్చబడి ఉన్నాయి కావున మీరు వారికి భయపడండి." అని అన్నప్పుడు, వారివిశ్వాసం మరింత అధికమైంది. మరియు వారు: "మాకు అల్లాహ్ యే చాలు మరియు ఆయనే సర్వోత్తమమైన కార్యసాధకుడు." 98 అని అన్నారు. 99

174. ఈ విధంగా వారు అల్లాహ్ ఉపకారాలు మరియు అనుగ్రహాలతో (యుద్ధ రంగం నుండి) తిరిగి వచ్చారు, వారికెలాంటి హాని కలుగలేదు మరియు వారు అల్లాహ్ అభీష్టాన్ని అనుసరించారు. మరియు అల్లాహ్ ఎంతో అనుగ్రహించి, సర్వోత్తముడు.

175. నిశ్చయంగా వైతానతన మిత్రుల గురించి మీలో భయం పుట్టిస్తాడు. కావున మీరు వారికి భయపడకండి. మరియు మీరు విశ్వాసులే అయితే, కేవలం నాకే (అల్లాహ్ కే) భయపడండి.

176. మరియు సత్య-తిరస్కారం కొరకు పోటీ చేసే వారు నిన్ను భేదానికి గురిచేయనివ్వరాదు. నిశ్చయంగా, వారు అల్లాహ్ కు ఎలాంటి నష్టం కలిగించలేరు. పరలోక సుఖంలో అల్లాహ్ వారికెలాంటి భాగం ఇవ్వదలచుకోలేదు. మరియు వారికి మోరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

177. నిశ్చయంగా విశ్వాసానికి బదులుగా సత్య-తిరస్కారాన్ని కొనేవారు అల్లాహ్ కు ఎలాంటి నష్టం కలిగించలేరు. మరియు వారికి బాధాకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

178. మరియు వాస్తవానికి మేము ఇస్తున్న ఈ వ్యవధిని సత్య-తిరస్కారులు తమకు మేలైనదిగా భావించకూడదు. మరియు వాస్తవానికి, మేము

الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ
قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ
فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ
وَنِعْمَ الْوَكِيلُ ﴿٩٨﴾

فَأَنقَلَبُوا بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ لَّمْ
يَسْسَسْهُمْ سُوءٌ وَاتَّبَعُوا رِضْوَانِ
اللَّهِ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ ﴿٩٩﴾

إِنَّمَا ذَلِكُمُ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَاءَهُ
فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُوا إِن كُنتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿١٠٠﴾

وَلَا يَحْزَنُكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي
الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَن يُضِرُّوا اللَّهَ شَيْئًا
يُرِيدُ اللَّهُ أَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حِطًّا فِي
الْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠١﴾

إِنَّ الَّذِينَ اسْتَرَوْا الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ
لَن يُضِرُّوا اللَّهَ شَيْئًا وَلَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ ﴿١٠٢﴾

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا
أُنزِلَ لَهُمْ كِتَابٌ إِلَّا نَفْسِهِمْ
أَنبَأْنِي

98) అల్-వకీలు (53): The Trustee, కార్యకర్త. Overseer, Guardian, Disposer of affairs, కార్యసాధకుడు, సంరక్షకుడు, కార్యనిర్వాహకుడు, సాక్షి, బాధ్యుడు, ధర్మకర్త, మొదలైన అర్థాలున్నాయి. ఇది అల్లాహ్ (సు.త.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి. చూడండి, 4:109, 6:102, 11:12, 17:2.

99) చూడండి, 'స. బుఖారీ, పు. 6, 'హదీస్' నం. 86, 87.

ఇస్తున్న ఈ వ్యవధి వారి పాపాలు అధికమవటానికి!¹⁰⁰ మరియు వారికి అవమానకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

179. అల్లాహ్ విశ్వాసులను, మీరు (సత్య-తిరస్కారులు) ఇప్పుడు ఉన్నస్థితిలో, ఏ మాత్రమూ ఉండనివ్వడు. చివరకు ఆయన దుష్టులను సత్పురుషుల నుండి తప్పకుండా వేరుచేస్తాడు. మరియు అగోచర విషయాలను మీకు తెలపడం అల్లాహ్ విధానం కాదు, కాని అల్లాహ్ తన ప్రవక్తలలో నుండి తాను కోరినవారిని ఎన్నుకుంటాడు.¹⁰¹ కావున మీరు అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రవక్తలను విశ్వసించండి. మరియు ఒకవేళ మీరు విశ్వసించి, ధైవభీతి కలిగి ఉంటే, మీకు గొప్ప ప్రతిఫలం ఉంటుంది.

180. అల్లాహ్ తన అనుగ్రహంతో ప్రసాదించిన దానిలో లోభం వహించే వారు, తమకది (లోభం) మేల్తీనదని భావించరాదు, వాస్తవానికి అది వారి కొరకు ఎంతో హానికరమైనది. వారు తమ లోభత్వంతో కూడబెట్టినదంతా, తీర్చుదినమున వారి ముడలచుట్టు కట్టబడుతుంది.¹⁰² మరియు భూమ్యాకాశాల వారసత్వం అల్లాహ్ కి చెందుతుంది. మరియు మీరు చేస్తున్నదంతా అల్లాహ్ ఎరుగును.

181. "నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ పేదవాడు మరియు మేము ధనవంతులము."¹⁰³ అని చెప్పేవారి మాటలను వాస్తవంగా అల్లాహ్ వినాడు. వారు పలుకుతున్నది మరియు అన్యాయంగా ప్రవక్తలను వదించినది మేము వ్రాసిపెడుతున్నాము. మరియు (పునరుత్థాన దినమున) వారితో మేము ఇలా అంటాము: "దహించే అగ్ని శిక్షను రుచి చూడండి!"

لَهُمْ لِيَزَادُوا إِثْمًا ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٧٩﴾

مَا كَانَ اللَّهُ لِيُبَدِّلَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ حَتَّىٰ يَمِيزَ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ ۚ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِعَكُمْ عَلَى الْغَيْبِ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يَجْتَبِيٰ مِنْ رُسُلِهِ مَنْ يَشَاءُ ۚ فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۚ إِنَّ تَوَّابِينَ ۖ وَتَتَّقُوا ۚ فَالَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٨٠﴾

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَا أَنَّهُمْ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرٌ ۚ لَّهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ ۖ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخُلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۚ وَاللَّهُ مَبِينٌ ۚ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٨١﴾

لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَاءُ ۚ سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا ۚ وَتَتْلَاهُمْ الْأَنْبِيَاءُ بِغَيْرِ حَقِّ ۚ وَنَقُولُ ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿١٨٢﴾

100) చూడండి, 23:55, 56.

101) చూడండి, 9:26, 27, 101.

102) చూడండి, 'స. బు'ఖారీ, హ.నం. 4565.

103) చూడండి, 2:245.

182. ఇది మీ చేతులారా మీరు చేసి పంపుకున్న కర్మల ఫలితం. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తన దాసులకు ఎలాంటి అన్యాయం చేసేవాడు కాడు!

183. "అగ్ని (ఆకాశం నుండి దిగివచ్చి) బలి (ఋర్షానీ)ని మా సమక్షంలో తిసనంత వరకు మేము ఎవరినీ ప్రవక్షగా స్వీకరించగూడదని అల్లాహ్ మాతో వాగ్దానం తీసుకున్నాడు." అని పలికేవారితో (యూదులతో) ఇలా అను: "వాస్తవానికి నాకు పూర్వం మీ వద్దకు చాలా మంది ప్రవక్షలు స్పష్టమైన ఎన్నో నిదర్శనాలను తీసుకు వచ్చారు; మరియు మీరు ప్రస్తావించే ఈ నిదర్శనాన్ని కూడా! మీరు సత్యవంతులే అయితే, మీరు వారిని ఎందుకు హత్యచేశారు?"¹⁰⁴

184. (ఓ ప్రవక్షా!) ఒకవేళ వారు నిన్ను అసత్య వాడుడవని తిరస్కరిస్తే, నీవు (ఆశ్చర్యపడకు); వాస్తవానికి నీకు ముందు ప్రత్యక్ష నిదర్శనాలను, 'స'హీఫా ('జాబుర్) లను మరియు జ్యోతిని ప్రసాదించే గ్రంథాన్ని తీసుకువచ్చిన చాలా మంది ప్రవక్షలు కూడా అసత్యవాదులని తిరస్కరించ బడ్డారు.

185. ప్రతి ప్రాణి చావును చవిచూస్తుంది. మరియు నిశ్చయంగా, తీర్పుదినమున మీ కర్మల ఫలితం మీకు పూర్తిగా ఇవ్వబడుతుంది. కావున ఎవడు నరకాగ్ని నుండి తప్పించబడి స్వర్గంలో ప్రవేశపెట్టబడతాడో! వాస్తవానికి, వాడే సఫలీ కృతుడు. మరియు ఇహలోక జీవితం కేవలం మోసపుచ్చే సుఖానుభవం మాత్రమే! (5/8)

186. * నిశ్చయంగా మీరు, మీ ధన-ప్రాణాలతో పరీక్షింపబడతారు; మరియు నిశ్చయంగా, మీకు పూర్వం గ్రంథం ప్రసాదించబడినవారి నుండి మరియు అల్లాహ్ కు భాగస్వాములు (సాటి) కల్పించిన వారి నుండి, మీరు అనేక వేదన కలిగించే మాటలు వింటుంటారు. కానీ, ఒకవేళ మీరు ఓర్పువహించి, ధైర్యవంతి కలిగిఉంటే! నిశ్చయంగా,

ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَالِمٍ لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٨٢﴾

الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ عٰهَدَ إِلَيْنَا إِلَّا نُوْمِنَ لِرَسُوْلٍ حَتَّىٰ يَأْتِيَنَا بِقُرْبٰنٍ تَأْكُلُهُ النَّارُ قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِي بِالْبَيِّنٰتِ وَبِالذِّمَىٰ قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ إِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿١٨٣﴾

فَإِنْ كَذَّبُوْكَ فَقَدْ كَذَّبَ رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ جَاءُوْا بِالْبَيِّنٰتِ وَ الزُّبُرِ وَ الْكِتٰبِ الْمُنِيْرِ ﴿١٨٤﴾

كُلُّ نَفْسٍ ذٰئِقَةُ الْمَوْتِ وَ إِنَّمَا تُوَفُّوْنَ أَجُوْرَكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فَمَن زُحِرَ عَنِ النَّارِ وَ أُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَ مَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُوْرِ ﴿١٨٥﴾

لَتُبْلَوْنَ فِيْ أَمْوَالِكُمْ وَ أَنْفُسِكُمْ وَ لَتَسْمَعَنَّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتٰبَ مِن قَبْلِكُمْ وَ مِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوْا أَذَىٰ كَثِيْرًا ۗ وَ إِن تَصْبِرُوْا وَ تَتَّقُوْا

అది ఎంతో సాహసంతో కూడిన కార్యం. ¹⁰⁵

187. మరియు అల్లాహ్, గ్రంథప్రజలలో: "దీనిని (ద్వైవప్రవక్త ముహమ్మద్ రానున్నాడు అనే సత్యాన్ని) ప్రజలకు తెలియజేయండి మరియు దానిని దాచకండి." అని, చేయించిన ప్రమాణాన్ని, (జ్ఞాపకం చేసుకోండి). కాని వారు దానిని తమ వీపులవెనుక పడవేసి దానికి బదులుగా స్వల్ప మూల్యాన్ని పొందారు, వారి ఈ వ్యాపారం ఎంత నీచమైనది!

188. ఎవరైతే తాము చేసిన పనికి సంతోష పడుతూ, తాము చేయనిపనికి ప్రశంసలు లభిస్తాయని కోరుతారో, వారు శిక్ష నుండి తప్పించు కోగలరని నీవు భావించకు. మరియు వారికి బాధాకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

189. మరియు భూమ్యాకాశాల సామ్రాజ్యాది పత్యం కేవలం అల్లాహ్ కే చెందినది. మరియు అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

190. నిశ్చయంగా, భూమ్యాకాశాల సృష్టిలో మరియు రేయింబవళ్ళ అనుక్రమంలో (ఒకదాని తరువాత ఒకటి రావడం) మరియు వాటి హెచ్చు తగ్గులలో, బుద్ధిమంతుల కొరకు ఎన్నో సూచనలు (అయూత్) ఉన్నాయి;

191. ఎవరైతే నిలుచున్నా, కూర్చున్నా, పరుండినా, అన్నివేళలా అల్లాహ్ ను స్మరిస్తారో, భూమ్యాకాశాల నిర్మాణాన్ని గురించి ఆలోచిస్తారో! (వారు ఇలా ప్రార్థిస్తారు): "ఓ మా ప్రభూ! నీవు దీనిని (ఈ విశ్వాన్ని) వ్యర్థంగా సృష్టించలేదు, నీవు సర్వలోహలకు అతితీడువు, మమ్మల్ని నరకాగ్ని శిక్ష నుండి కాపాడు. ¹⁰⁶

192. "ఓ మా ప్రభూ! నీవు ఎవడిని నరకాగ్నిలో పడవేస్తావో వాస్తవంగా వానిని నీవు అవమాన పరిచావు. మరియు దుర్మార్గులకు సహాయకులు ఎవ్వరూ ఉండరు.

فَإِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿١٠٥﴾
وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا
الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ لِلنَّاسِ وَ لَآ
تَكْتُمُونَهُ ۚ فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ وَ
اشْتَرَوْا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا ۖ فَبُئْسَ مَا
يَشْتَرُونَ ﴿١٠٦﴾

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا آتَوْا
وَ يُحِبُّونَ أَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا
فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ مِنَ الْعَذَابِ
وَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٧﴾

وَ لِلَّهِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَ الْأَرْضِ ۗ وَ اللَّهُ
عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٠٨﴾
إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَ الْأَرْضِ وَ
اٰخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَ النَّهَارِ لَآيَاتٍ لِّأُولِي
الْأَلْبَابِ ﴿١٠٩﴾

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَ قُعُودًا وَ
عَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَ يَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ
السَّمٰوٰتِ وَ الْأَرْضِ ۗ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هٰذَا
بَاطِلًا ۖ سُبْحٰنَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١١٠﴾

رَبَّنَا إِنَّكَ مَن تَدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ
أَخْرَجْتَهُ ۗ وَ مَا لِلظَّالِمِينَ مِن نَّصَارٍ ﴿١١١﴾

105) చూడండి, 2:155 మరియు స. బుఖారీ, కితాబ్ అల్-తఫ్సీర్.

106) చూడండి, 10:5.

193. "ఓ మా ప్రభూ! నిశ్చయంగా, మేము: 'మీ ప్రభువును విశ్వసించండి.' అని విశ్వాసం వైపుకు పిలిచే అతని (ముహమ్మద్) యొక్క పిలుపువిని, విశ్వసించాము. ఓమా ప్రభూ! మా పాపాలను క్షమించు మరియు మాలో ఉన్న చెడులను మా నుండి తొలగించు మరియు పుణ్యాత్ములలో (ధర్మ నిష్ఠాపరులలో) మమ్మల్ని మరణింపజేయి!"

194. "ఓ మా ప్రభూ! మరియు నీ ప్రవక్తల ద్వారా నీవు మాకు చేసిన వాగ్దానాలను పూర్తిచేయి మరియు తీర్పు దినమున మమ్మల్ని అవమానపరచకు. నిశ్చయంగా, నీవు నీ వాగ్దానాలను భంగంచేయవు."

195. అప్పుడు సమాధానంగా వారి ప్రభువు, వారితో ఇలా అంటాడు: "మీలో పురుషులు గానీ, స్త్రీలు గానీ చేసిన కర్మలను నేను వ్యర్థం కానివ్వను. మీరందరూ ఒకరికొకరు (సమానులు).¹⁰⁷ కనుక నా కొరకు, తమ దేశాన్ని విడిచిపెట్టి వలసపోయిన వారు, తమ గృహాల నుండి తరిమి వేయబడి (నిరాశ్రయులై, దేశ దిమ్మరులై), నా మార్గంలో పలు కష్టాలుపడిన వారు మరియు నా కొరకు పోరాడిన వారు మరియు చంపబడిన వారు; నిశ్చయంగా, ఇలాంటి వారందరి చెడులను వారి నుండి తుడిచివేస్తాను. మరియు నిశ్చయంగా, వారిని క్రింద కాలువలు ప్రవహించే స్వర్గవనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాను; ఇది అల్లాహ్ వద్ద వారికి లభించే ప్రతిఫలం. మరియు అల్లాహ్! ఆయన వద్దనే ఉత్తమ ప్రతిఫలం ఉంది."

196. (ఓ ప్రవక్తా!) దేశాలలో సత్య-తిరస్కారుల సంవారం, నిన్ను మోసంలో పడవేయకూడదు!¹⁰⁸

197. ఇది వారికి కొద్దిపాటి సుఖం మాత్రమే! తరువాత వారి ఆశ్రయం నరకమే. మరియు అది అతి అధ్వాన్నమైన నివాసస్థలము.

رَبَّنَا إِنَّا سَبَعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنَا مَعَ الْآبِرَارِ ۝

رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْوَعْدَ ۝

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أُضِيعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِّنْكُمْ مِّمَّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ بَعْضُكُمْ مِّنْ بَعْضٍ فَأَلِذِينَ هَاجَرُوا

وَ أُخْرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَ أُؤْتُوا فِي سَبِيلِي وَ قَاتَلُوا وَ قُتِلُوا لَا كُفْرَانَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَ لَا دُخْلَ لَهُمْ جَنَّتٍ

تُجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَ اللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ ۝

لَا يَغْرَنَّكَ تَكَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِ ۝

مَتَاعٌ قَلِيلٌ ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَ بُئْسَ الْمِهَادُ ۝

107) అంటే కర్మలకు ఫలితాలిచ్చే విషయంలో స్త్రీ పురుషుల మధ్య ఎలాంటి భేదభావం ఉండదు. ప్రతిఒక్కరికి వారి కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలమివ్వబడుతుంది. ఎవ్వరికి రవ్వంత అన్యాయం కూడా జరుగదు.

108) చూడండి, 40:4, 10:69, 70 మరియు 31:24.

198. కాని ఎవరైతే తమ ప్రభువునందు భయ-భక్తులు కలిగి ఉంటారో, వారికి క్రింద కాలువలు ప్రవహించే స్వర్గ వనాలుంటాయి. అందులో వారు అల్లాహ్ ఆతిథ్యం పొందుతూ శాశ్వతంగా ఉంటారు. మరియు పుణ్యాత్ములకు (ధర్మనిష్ఠాపరులకు) అల్లాహ్ దగ్గర ఉన్నదే ఎంతో శ్రేష్ఠమైనది!

199. మరియు నిశ్చయంగా, గ్రంథప్రజలలో, కొందరు అల్లాహ్ ను విశ్వసిస్తారు. మరియు వారు మీకు అవతరింపజేయబడిన దానిని మరియు వారికి అవతరింపజేయబడిన దానిని (సందేశాన్ని) విశ్వసించి, అల్లాహ్ కు వినమ్రులై, అల్లాహ్ సూక్తులను స్వల్పమైన మూల్యానికి అమ్ముకోరు.¹⁰⁹ అలాంటి వారికి వారి ప్రభువు వద్ద ప్రతి ఫలం ఉంది. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ లెక్క తీసుకోవటంలో అతిశీఘ్రుడు.

200. ఓ విశ్వాసులారా! సహనం వహించండి, మరియు (మిథ్యావాదుల ముందు) స్టైర్యాన్ని చూపండి. మరియు (మాటువేసి ఉండవలసిన చోటు) స్థిరంగా ఉండండి. మరియు అల్లాహ్ పట్ల భయ-భక్తులు కలిగి ఉండండి, అప్పడే మీరు సాఫల్యం పొందగలరని ఆశించవచ్చు!¹¹⁰ (3/4) *****

لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نُزُلًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِّلَّذَّابِرِ ۝

وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَن يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِمْ خُشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْفَعُونَ بِالْأَيْدِي اللَّهِ تَمَنَّا قَلِيلًا ۗ أُولَٰئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ

الْحِسَابِ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَارْبُطُوا بِرَبِّكُمُ اللَّهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۝

109) ఈ ఆయత్ లో దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (స'అస)ను విశ్వసించిన పూర్వగ్రంథ ప్రజలను గురించి చెప్పబడింది. ఉదా: 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-సల్లామ్, మరియు సల్మాన్ ఫారీసీ మొదలైన వారు (ర'ది'అన్హమ్). వారిలో దాదాపు 10 మంది మాత్రమే యూదులు కాని, క్రైస్తవులు అధిక సంఖ్యలో ఉండిరి. (ఇబ్నె-కసీర్).

110) ఈ ఆయత్ తాత్పర్యం ఈ విధంగా కూడా చేయబడింది: "ఓ విశ్వాసులారా (మీ శత్రువుల కంటే ఎక్కువ) సహనం వహించండి మరియు సాహసం చూపించండి మరియు యుద్ధరంగంలో దృఢచిత్తులై (మీ సరిహద్దును కాపాడుతూ) ఉండండి. మరియు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి, అప్పడే మీరు సాఫల్యం పొందగలరని ఆశించవచ్చు!"
ఈ ఆయత్ తాత్పర్యం ముహమ్మద్ జూనాగడ్ (ర'హ్మా) గారు, ఈ విధంగా కూడా చేశారు: "ఓ విశ్వాసులారా! మీ పాదాలను తడబడనివ్వకండి మరియు ఒకరికొకరు సహాయపడండి. జహాద్ కోరకు సిద్ధంగా ఉండండి మరియు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగిఉండండి, అప్పడే మీరు సాఫల్యం పొందగలరని ఆశించవచ్చు!" ***

4. సూరహ్ అన్-నిసా'

سُورَةُ النِّسَاءِ

నిసాహ్: స్త్రీలు. ఈ సూరహ్ లో ఎన్నో ఆయాతులు స్త్రీల హక్కులు, వారసత్వం, వివాహ సంబంధాలు మొదలైన వాటిని గురించి ఉన్నాయి. ఇది పూర్తిగా మదీనాలో అవతరింప జేయబడింది. ఇది ష'హిద్ యుద్ధం తరువాత అవతరింపజేయబడింది, బహుశా 4వ హిజ్రలో, అల్-అహ్ జాబ్ (33) మరియు అల్-ముమ్త'హినాహ్ (60) సూరాహల తరువాత. ఇందులో 5 ఆయాతులు ఎంతో ఘనత గలవి ఉన్నాయి. అవి 31, 40, 48, 64 మరియు 110లు. 176 ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * ఓ మానవులారా! మీ ప్రభువు పట్ల భయ-భక్తులు కలిగిఉండండి. ఆయన మిమ్మల్ని ఒకేప్రాణి (ఆదమ్) నుండి సృష్టించాడు మరియు ఆయనే దాని (ఆ ప్రాణి) నుండి దాని జంట (హవ్వ)ను సృష్టించాడు మరియు వారిద్దరి నుండి అనేక పురుషులను మరియు స్త్రీలను వ్యాపింప జేశాడు. మరియు ఆ అల్లాహ్ యందు భయ-భక్తులు కలిగి ఉండండి, ఎవరి ద్వారా (పేరుతో) నైతే మీరు మీ పరస్పర (హక్కులను) కోరుతారో; మరియు మీ బంధుత్వాలను గౌరవించండి (త్రించండి).¹ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మిమ్మల్ని సదా కనిపెట్టుకొని² ఉన్నాడు.

2. మరియు అనాధుల ఆస్తిపాస్సులను వారికి తిరిగి ఇవ్వండి. మరియు (మీ) చెడ్డ వస్తువులను (వారి) మంచి వస్తువులతో మార్చకండి. మరియు వారి ఆస్తులను మీ ఆస్తులతో కలిపి తినివేయకండి. నిశ్చయంగా, ఇది గొప్ప నేరం (పాపం).

3. మరియు అనాధ బాలికలకు న్యాయం చేయలేమనే భయం మీకు ఉంటే, మీకు నచ్చిన

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي
خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ
مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا
كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي
تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ
كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا ۝
وَآتُوا الْيَتَامَىٰ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَتَبَدَّلُوا
الْخَيْرِيَّ بِالْظَلِيمِ ۚ وَلَا تَأْكُلُوا
أَمْوَالَهُمْ إِلَىٰ أَمْوَالِكُمْ ۚ إِنَّهُ كَانَ حُوبًا
كَبِيرًا ۝
وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَتَامَىٰ

1) అల్-అహ్ జాబ్, రోహిమున్ యొక్క బహువచనం: అంటే గర్భకోశం. దాని నుండియే బంధుత్వాలు ఏర్పడుతాయి. కాబట్టి: "బంధుత్వాలను గౌరవించండి (త్రించండి) మరియు వారి (బంధువుల) హక్కులను చెల్లించండి." అని ఎన్నో హాదీసులు ఉన్నాయి.

2) రజిబున్, అర్-రఖిబు (44): *The Watchful, The Observer*, కామవాడు. Guardian, Keeper from whom nothing is hidden. కనిపెట్టుకొని ఉండేవాడు, గమనించేవాడు, పరిశీలకుడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.త.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి. చూడండి, 5:117.

(ఇతర) స్త్రీలను ఇద్దరిని గానీ, ముగ్గురినిగానీ, నలుగురినిగానీ వివాహంచేసుకోండి. అయితే వారితో న్యాయంగా వ్యవహరించలేమనే భయం మీకు ఉంటే, ఒకామెను మాత్రమే;³ లేదా మీ స్వాధీనంలో నున్న వారిని (బానిస స్త్రీలను దాంపత్యంలోకి) తీసుకోండి.⁴ ఒకే వైపునకు మొగ్గ కుండా (అన్యాయవర్తన నుండి దూరంగా ఉండటానికి) ఇదే సముచితమైన మార్గం.

4. మరియు స్త్రీలకు వారి మహ్నా (వదుకట్నం) సహృదయంతో ఇవ్వండి. కాని వారు తమంతట తామే సంతోషంగా కోత భాగాన్ని మీకు విడిచి పెడితే, దానిని సంతోషంగా స్వేచ్ఛగా అనుభవించండి (తీనండి).

5. మరియు అల్లాహ్ మీకు నిర్వహించటానికి అప్పగించిన ఆస్తులను, అవివేకులుగా ఉన్నప్పుడు (అనాధులకు) అప్పగించకండి.⁵ దాని నుండి వారికి అన్న-వస్త్రాలు ఇస్తూ ఉండండి. మరియు వారితో వాత్సల్యంతో మాట్లాడండి.

6. మరియు వివాహ యోగ్యమైన వయస్సు వచ్చే వరకూ మీరు అనాధులను పరిశీలించండి, ఇక

فَأَنْكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ
مَنْئِي وَتِلْكَ وَرُبِّعٌ فَإِنْ خِفْتُمْ
الْأَلَا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً أَوْ مَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ ذَٰلِكُمْ أَذَىٰ الْإِلَّا تَعُولُوا
وَآتُوا النِّسَاءَ صَدُقَاتِهِنَّ نِحْلَةً فَإِنْ
طِبْنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِّنْهُ نَفْسًا
فَكُلُوا هُنَّ حَيْثُ مَرَّيْتُمْ
وَ لَا تَوْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي
جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ قِيَامًا وَارْزُقُوهُمْ
فِيهَا وَاسْؤُهُمْ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا
مَّعْرُوفًا
وَ ابْتَلُوا الْيَتَامَىٰ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا

3) ఇక్కడ స్పష్టంగా చెప్పబడింది: "మీరు వారి (స్త్రీల) మధ్య న్యాయం చేయలేమనే భయం ఉంటే ఒకామెను మాత్రమే వివాహమాడండి." అని. నలుగురి కంటే ఎక్కువవివాహమాడకండిని మరియు అంతకంటే ఎక్కువ భార్యలను ఏకకాలంలో ఉంచుకోరాదని, దివ్యఖుర్ఆన్ తప్ప, ఇతర ఏ మతగ్రంథంలో కూడా వ్రాయబడలేదు. అందుకే పూర్వకాలంలో చాలామంది భార్యలు ఉండటం అన్ని ధర్మాలవారి ఆచారమై ఉండను. ఇంకా ముందు దివ్యఖుర్ఆన్ లో ఇలా చెప్పబడింది: "మీరు ఎంత ప్రయత్నం చేసినా వారి (భార్యల) మధ్య న్యాయం చేయటం చాలా కష్టం. అట్టి సమయంలో ఒకామెను పూర్తిగా ఉపేక్షించకండి" (చూడండి 4:129). ఈ విధంగా ఖుర్ఆన్ లో స్త్రీలకు ఇవ్వబడినంత గౌరవం, రక్షణ, హక్కులు ఇతర మతగ్రంథాలలో పేర్కొనబడలేదు. బానిసత్వాన్ని, బానిసత్వ వ్యాపారాన్ని నిర్మూలిస్తూ, కేవలం యుద్ధ ఖైదీలను తప్ప ఇతరులను బానిసలుగా ఉంచగూడదని కూడా ఖుర్ఆన్ >1400 సంవత్సరాలముందు ఆదేశించింది. ముస్లింలు అయిన బానిస స్త్రీలతో వివాహమాడటాన్ని కూడా ప్రోత్సహించింది. చూడండి, >1400 సంవత్సరాల ముందు ఇస్లాంలో మానవహక్కులు (Human Rights) మరియు స్త్రీల హక్కులు ఏ విధంగా రక్షింపబడ్డాయో!

4) చూడండి, 24:32.

5) చూడండి, 'స. బు'ఖారీ, పు-3, 'హ. నం. 591.

వారిలో మీకు యోగ్యత కనిపించినప్పుడు, వారి ఆస్తులను వారికి అప్పగించండి. మరియు వారు పెరిగి పెద్దవారు అవుతారనే తలంపుతో దానిని (వారి ఆస్తిని) త్వరపడి అపరిమితంగా తీనకండి. మరియు అతడు (సంరక్షకుడు) సంపన్నుడైతే, వారి సొమ్ముకు దూరంగా ఉండాలి. కాని అతడు పేదవాడైతే, దాని నుండి ధర్మసమ్మతంగా తీనాలి. ఇక వారి ఆస్తిని, వారికి అప్పగించేటప్పుడు దానికి సాక్షులను పెట్టుకోండి. మరియు లెక్కతీసుకోవటానికి⁶ అల్లాహ్ వాలు!

7. పురుషులకు వారి తల్లి-దండ్రులు మరియు దగ్గరి బంధువులు విడిచిపోయిన దానిలో (ఆస్తిలో) భాగముంది మరియు స్త్రీలకు కూడా వారి తల్లి-దండ్రులు మరియు దగ్గరి బంధువులు విడిచిపోయిన దానిలో భాగముంది;⁷ అది తక్కువైనా సరే, లేదా ఎక్కువైనా సరే. అది (అల్లాహ్) విధిగా నియమించిన భాగం.

8. మరియు (ఆస్తి) పంపకంజరిగేటప్పుడు ఇతర బంధువులుగానీ, అనాధులు గానీ, పేదవారు గానీ ఉంటే, దాని నుండి వారికి కూడా కొంత ఇవ్వండి⁸

النِّكَاحِ فَإِنْ آنَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَنْ يَكْبَرُوا وَ مَنْ كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ وَ مَنْ كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهِدُوا عَلَيْهِمْ وَ كَفَى بِاللَّهِ حَسِيبًا ①

لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدِ وَالْأَقْرَبُونَ وَ لِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدِ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا ②

وَ إِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ وَ الْيَتَىٰ وَ الْمَسْكِينُ فَارْزُقُوهُمْ مِنْهُ

6) అల్-హాసీబు (41): *The Reckoner*, పరిగణించేవాడు. Taker of Accounts, Sufficer, or giver of what is sufficient. లెక్కతీసుకునేవాడు. అల్లాహ్ (సు.త.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి. చూడండి, 4:86.

7) ముందు వస్తుంది. స్త్రీలకు, పురుషులకు దొరికే భాగంలో సగం ఆస్తి దొరుకుతుందని. దీనికి కారణం స్త్రీలపై ఎవ్వరినీ పెంచే బాధ్యతలేదు. ఆమె షోఫణ, రక్షణ బాధ్యత, ఆమె తండ్రి, భర్త, సోదరుని లేక కుమారునిపై ఉంది. చివరకు వీరంతా ఎవ్వరూ లేనపుడు ఇస్లామీయ ప్రభుత్వంపై ఉంటుంది. కాబట్టి ఖుర్ఆన్ చేసిన ఈ పంపకంలో స్త్రీలకు ఎలాంటి అన్యాయం జరుగలేదు. మరొక విషయమేమిటంటే, దగ్గరి బంధువులు ఉన్నప్పుడు, దూరపు బంధువులు వారసత్వపు ఆస్తికి హక్కుదారులుకారు. దగ్గరి బంధువులు అంటే ప్రథమ శ్రేణికి చెందిన బంధువులు: (i) సంతానం, (ii) తల్లి-దండ్రులు, (iii) భర్త లేక భార్యలు.

8) ఇక్కడ ఇతర బంధువులు అంటే వారసత్వానికి హక్కుదారులు కానివారు. వారికి కూడా కొంత ఇవ్వాలి. ఆస్తిపరుడు తలుచుకుంటే, తన జీవితకాలంలో, తన ఆస్తిలో మూడోభాగం, వీలు ద్వారా అతని ఆస్తికి హక్కుదారులుకాని, ఇతర బంధువులకుగానీ, పేదలకుగానీ, పుణ్య కార్యాలకుగానీ ఇవ్వవచ్చు. మూడోభాగం కంటే, ఎక్కువ వీలుద్వారా ఇచ్చే హక్కు ఆస్తిపరునికి లేదు. ఆస్తికి హక్కుదారులైన వారికి ఆస్తి ఇవ్వకూడదని వీలు వ్రాసే అధికారం కూడా

మరియు వారితో వాత్సల్యంగా మాట్లాడండి.

9. మరియు (పంపకం చేసేటప్పుడు, పంపకం చేసేవారు), ఒకవేళ తామే తమ పిల్లలను నిస్సహాయులుగా విడిచిపోతే, ఏవిధంగా వారిని గురించి భయపడతారో, అదేవిధంగా భయపడాలి. వారు అల్లాహ్ యందు భయ-భక్తులు కలిగి ఉండి, యుక్తమైన మాటలనే పలకాలి.

10. నిశ్చయంగా, అన్యాయంగా అనాథుల ఆస్తులను, తినేవారు వాస్తవానికి తమ పొట్టలను అగ్నితో నింపుకుంటున్నారు. మరియు వారు సమీపంలోనే భగభగమండే నరకాగ్నిలో కాల్చబడతారు.

11. మీ సంతాన వారసత్వాన్ని గురించి అల్లాహ్ మీకు ఈ విధంగా ఆదేశిస్తున్నాడు: ఒక పురుషుని (భాగం) ఇద్దరుస్త్రీల భాగాలకు సమానంగా ఉండాలి.⁹ ఒకవేళ ఇద్దరు లేక అంతకంటే ఎక్కువ స్త్రీ (సంతానం మాత్రమే) ఉంటే, వారికి విడిచిన ఆస్తిలో మూడింట-రెండు భాగాలు ఉంటాయి. మరియు ఒకవేళ ఒకే ఆడపిల్ల ఉంటే అర్ధ-భాగానికి ఆమె హక్కు దారురాలు.¹⁰ మరియు (మృతుడు) సంతానం కలవాడైతే, అతని తల్లి-దండ్రులో ప్రతి ఒక్కరికీ విడిచిన ఆస్తిలో ఆరో-భాగం లభిస్తుంది. ఒకవేళ అతనికి సంతానం లేకుంటే, అతని తల్లిదండ్రులు మాత్రమే

وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا ۝
وَلْيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكَوْا مِنْ
خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعْفًا خَافُوا عَلَيْهِمْ ۝
فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَيُقِيمُوا قَوْلًا سَدِيدًا ۝
إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ
ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا ۖ وَ
سَيَصْلُونَ سَعِيرًا ۝

يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلَّذِي
كَرَّ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثَيَيْنِ ۚ فَإِن كُنَّ نِسَاءً
فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ ۚ
وَ إِن كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ ۚ
وَ لِأَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا السُّدُسُ
مِمَّا تَرَكَ إِن كَانَ لَهُ وَلَدٌ ۚ فَإِن لَّمْ
يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَ وَّرَثَهُ أَوَّلَةٌ فَلِلْمِ

అతనికి ఫరీయత్లో లేదు. మూడవభాగం ఆస్తి చాలా తక్కువ ఉంటే, ఇతరులకు ఇచ్చే అవసరం లేదు. తన ఆస్తిని పేరుకొరకు ఇతరులకు పంచి, హక్కుదారులైన తన దగ్గరి బంధువులను, పేదరికంలో ముంచటం తగినది కాదు (ఫత్వ్ అల్-ఖుదిర్).

9) చిన్నవారైనా పెద్దవారైనా సంతానమంతా వారసత్వానికి హక్కుదారులు. గర్భంలో ఉన్న సంతానం కూడా వారసత్వానికి హక్కుదారులు. అవిశ్వాసులైన సంతానం వారసత్వానికి హక్కుదారులు కాదు. ఆడ మగ సంతానం ఉన్న పక్షంలో తల్లి దండ్రులకు ప్రతి ఒక్కరికీ 1/6 . మిగతా 2/3 సంతానం కొరకు. భార్య లేక భర్త ఉంటే వారి హక్కు వారికిచ్చిన తరువాత మిగతాది సంతానం కొరకు.

10) ఒకవేళ ఒకే ఒక్క కుమారుడు ఉంటే, మొత్తం ఆస్తికి వారసుడు అవుతాడు. ఇతర వారసులు, అంటే తల్లి, తండ్రి, భార్య లేక భర్త ఉంటే, వారిహక్కు వారికిచ్చిన తరువాత మిగతా ఆస్తికి అతడు హక్కుదారుడు. మృతునికి ఒకేకుమార్తె ఉంటే, ఆమెకు 1/2 ఆస్తి, తల్లికి 1/6, తండ్రికి 1/3.

వారసులుగా ఉంటే, అప్పుడు తల్లికి మూడో భాగం.¹¹ మృతునికి సోదర సోదరిమణులు ఉంటే, తల్లికి ఆరో-భాగం.¹² (ఈ పంపకమంతా) మృతుని అప్పులు తీర్చి, అతని వీలునామాపై అమలు జరిపిన తరువాతనే జరగాలి. మీ తల్లిదండ్రులు మరియు మీ సంతానంలో ప్రయోజనంరీత్యా, మీకు ఎవరు ఎక్కువ సన్నిహితులో, మీకు తెలియదు. ఇది అల్లాహ్ నియమించిన విధానం. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేకవంతుడు. (7/8)

12. * మరియు మీ భార్యలకు సంతానం లేని పక్షంలో,¹³ వారు విడిచిపోయిన దానిలో మీకు అర్థ భాగం. కాని ఒకవేళ వారికి సంతానం ఉంటే, వారు విడిచిపోయిన దానిలో నాలుగో-భాగం మీది. (ఇదంతా) వారు వ్రాసిపోయిన వీలునామాపై అమలు జరిపి, వారి అప్పులు తీర్చిన తరువాత.¹⁴ మరియు మీకు సంతానం లేని పక్షంలో మీరు విడిచి పోయిన దానిలో వారికి (మీ భార్యలకు) నాలుగో-భాగం. కాని ఒకవేళ మీకు సంతానం ఉంటే, మీరు విడిచిన దానిలో వారికి

الثُّلُثُ فَإِنْ كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِأُمَّهِ
السُّدُسُ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا
أَوْ دَيْنٍ ۗ وَأَبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ لَا تَدْرُونَ
إِيَّاهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ نَفَعًا فَرِيضَةً مِّن
اللَّهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝

وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ إِنْ
لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَهُنَّ
وَلَدٌ فَلِكُمُ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَنَّ مِنْ
بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِيَنَّ بِهَا أَوْ دَيْنٍ ۗ
لَهُنَّ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَنَّ إِنْ لَمْ يَكُنْ
لَكُمْ وَلَدٌ ۗ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ

11) మృతునికి సంతానం లేకుండా మరియు కుమారుని(ల) ఆడమగ సంతానం కూడా లేకుండా తల్లిదండ్రులు తప్ప మరొక వారసుడు లేని పక్షంలో మూడుంట రెండు వంతుల ఆస్తి (2/3) తండ్రికి లభిస్తుంది మరియు తల్లికి 1/3 భాగం. మృతస్థికి భర్త ఉంటే, లేక మృతపురుషునికి భార్య ఉంటే వారి హక్కు వారికి ఇచ్చిన తరువాత మిగతా ఆస్తిలో తండ్రి 2/3 భాగానికి మరియు తల్లి 1/3 భాగానికి హక్కుదారులు.

12) మృతునికి తల్లి తండ్రి మరియు సోదర-సోదరిలు, ఉన్న పక్షంలో తల్లికి 1/6 భాగం, తండ్రికి 5/6 భాగం ఇవ్వబడుతుంది ఎందుకంటే అతని భాద్యతలు అధికమౌతాయి. మృతుని తండ్రి బ్రతికిఉంటే అతని సోదర-సోదరిమణులకు అతని ఆస్తిలో భాగంలేదు. సోదర-సోదరిలు ఏ రకపు వారైనా సరే, అంటే: (i) సోత-ఇని (ఒకేతండ్రి-తల్లి), (ii) సవతి లేక మారు-అల్లాతి, (ఒకేతండ్రి, తల్లులువేరు), (iii) అర్థ-అ'ఖ్యాఫి (ఒకేతల్లి, తండ్రులువేరు). సంతానం మరియు తండ్రిలేనిపక్షంలో, ఒకేసోదరుడు లేక ఒకేసోదరి మాత్రమే ఉంటే తల్లిభాగం 1/3. (ఇబ్నె-కసీర్).

13) మృతుని కొడుకు(లు) చనిపోయిన పక్షంలో, కొడుకు(ల) సంతానం (మనుమళ్ళు, మనుమ రాళ్ళు) వారసులుగా పరిగణించబడాలి, (ఇజ్మా'అ, ఇబ్నె-కసీర్ మరియు ఫత్త్ అల్-ఖదిర్).

14) మొదట అప్పులు తీర్చి, తరువాత వీలునామాపై అమలు పరచాలి. ఆ తరువాత మిగిలిన ఆస్తిని వారసులలో పంచాలి. వీలునామా మూడవవంతు కంటే ఎక్కువ ఆస్తికి చేయగూడదు. (స. ఋ'ఖారీ మరియు స. ముస్లిం).

ఎనిమిదో-భాగం. ¹⁵ ఇదంతా మీరు వ్రాసిన వీలునామా పై అమలు జరిగి, మీ అప్పులు తీర్చిన తరువాత. మరియు ఒకవేళ మరణించిన పురుషుడు లేక స్త్రీ కలాల అయి (తండ్రి, కొడుకు లేక మనమడు లేకుండా) ఒక సోదరుడు మరియు ఒక సోదరి మాత్రమే ఉంటే, వారిలో ప్రతి ఒక్కరికీ ఆరో-భాగం. కాని ఒకవేళ వారు (సోదర-సోదరిమణులు) ఇద్దరి కంటే ఎక్కువ ఉంటే, వారంతా మూడో-భాగానికి వారసులవుతారు. ¹⁶ ఇదంతా మృతుడు వ్రాసిన వీలునామాపై అమలు జరిగి అప్పులు తీర్చిన తరువాత, ఎవ్వరికీ నష్టం కలుగజేయకుండా జరగాలి. ¹⁷ ఇది అల్లాహ్ నుండి వచ్చిన ఆదేశం. మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, సహనశిలుడు (శాంత స్వభావుడు).

13. ఇవి అల్లాహ్ (విధించిన) హద్దులు. ఎవరైతే అల్లాహ్ కు మరియు ఆయన ప్రవక్తకు విధేయులై ఉంటారో, వారిని ఆయన క్రింద నెలయేళ్ళు ప్రహించే స్వర్ణవనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాడు. అందులో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. మరియు ఇదే గొప్ప సాఫల్యం (విజయం).

النُّسُؤْنَ مِمَّا تَرَكْتُمْ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِي
تُؤْصُونَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ وَإِنْ كَانَ رَجُلٌ
يُؤْرَثُ كَلَلَةً أَوْ امْرَأَةً وَلَهُ أَخٌ أَوْ أُخْتٌ
فَلَكَالٍ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا السُّدُسُ فَإِنْ
كَانُوا أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ فَهُمْ شُرَكَاءُ فِي
الثُّلُثِ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِي يُوْطَى بِهَا أَوْ
دَيْنٍ غَيْرٍ مُّضَارٍّ وَصِيَّةٌ مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ
عَلِيمٌ حَلِيمٌ ﴿١٥﴾
تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يُطِغِ اللَّهَ وَ
رَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ
الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٦﴾

15) భార్య ఒక్కతే ఉన్నా! లేక ఒకరి కంటే ఎక్కువమంది భార్యలు ఉన్నా, సంతానం ఉంటే, వారంతా కలిసి ఎనిమిదవ భాగానికి భాగస్వాములు. సంతానం లేకుంటే నాలుగవ భాగానికి. ఈ ఎనిమిదో భాగాన్ని లేక నాలుగవ భాగాన్ని భార్యలందరికీ సమానంగా పంచాలి. (ఇజ్మా'అ, ఫ'త్త్ అల్-ఖుదీర్).

16) ఇక్కడ ఇజ్మా'అ (ధర్మవేత్తల ఏకాభిప్రాయం) ఏమిటంటే, ఈ పంపకం కేవలం అర్థ సోదర సోదరిమణులు అంటే, కేవలం తల్లి తరపునుండి మృతునికి బంధువులైన అర్థ సోదర సోదరి మణులకు - అంటే, ఒకేతల్లి వేర్వేరు తండ్రులున్న వారికి - వర్తిస్తుంది. ఇక సొంత సోదర సోదరిమణులు మరియు సవతి సోదర సోదరిమణులకు వర్తించే ఆజ్ఞ, ఇదే సూరహ్ లో చివరి ఆయత్ 4:176లో ఉంది. అంటే అక్కడ సోదరుని భాగం ఇద్దరు సోదరిమణుల భాగానికి సమానంగా ఉండాలని ఉంది. తండ్రి బ్రతికి ఉంటే మృతుని సోదర-సోదరిలు అతని ఆస్తికి హక్కుదారులు కారు. మరోవిశేషం ఏమిటంటే, అర్థ సోదర-సోదరిమణులు (అంటే ఒకే తల్లి, కానీ వేర్వేరు తండ్రులున్నవారు) స్త్రీ కారు. కాబట్టి వారికి ఆడమగ అందరికీ సమాన భాగం ఇవ్వబడుతోంది. వివరాలకు ధర్మవేత్తలను సంప్రదించండి.

17) ఒకవేళ మృతుడు తన భార్యకు మహ్నా చొల్లించకుండానే మరణిస్తే, ఆ మహ్నా కూడా అప్పుగా భావించి చెల్లించాలి. భార్య, ఆస్తి హక్కు ఈ మహ్నా, చెల్లించిన తర్వాతనే ఉంటుంది.

14. మరియు ఎవడైతే, అల్లాహ్ కు మరియు ఆయన ప్రవక్తకు అవిధేయుడై, ఆయన నియమా లను ఉల్లంఘిస్తాడో! అలాంటి వాడు నరకాగ్నిలోకి త్రోయబడతాడు అందులో అతడు శాశ్వతంగా ఉంటాడు. మరియు అతడికి అవమానకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

15. మరియు మీ స్త్రీలలో ఎవరైనా వ్యభిచారానికి పాల్పడితే, వారికి వ్యతిరేకంగా, మీలో నుండి నలుగురి సాక్ష్యం తీసుకోండి. వారు (నలుగురు) సాక్ష్యమిస్తే, వారు మరణించేవరకైనా, లేదా వారి కొరకు అల్లాహ్ ఏదైనా మార్గం చూపించే వరకైనా వారిని ఇంట్లో నిర్బంధించండి.¹⁸

16. మరియు మీలో ఏ ఇద్దరూ (స్త్రీలు గానీ, పురుషులు గానీ) దీనికి (వ్యభిచారానికి) పాల్పడితే వారిద్దరినీ శిక్షించండి. వారు పశ్చాత్తాపపడి తమ ప్రవర్తనను సవరించుకుంటే వారిని విడిచిపెట్టండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ యే పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించేవాడు, అపార కరుణాప్రదాత.¹⁹

17. నిశ్చయంగా, పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించటం అల్లాహ్ కే చెందినది. ఎవరైతే అజ్ఞానం వల్ల పాపం చేసి, వెనువెంటనే పశ్చాత్తాపపడతారో! అలాంటివారి పశ్చాత్తాపాన్ని అల్లాహ్ స్వీకరిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు మహా వివేచనాపరుడు.

18. మరియు వారిలో ఒకడు, మరణం ఆసన్నమయ్యే వరకూ పాపకార్యాలు చేస్తూవుండి: "ఇప్పుడు నేను పశ్చాత్తాపపడుతున్నాను!" అని అంటే, అలాంటి వారి పశ్చాత్తాపం మరియు

وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿١٤﴾

وَالَّذِي يَأْتِيَنَّهَا فَحَاشَيْكَ مِنَ تَسَاءُلِهِمْ فَاسْتَشْهِدُوا عَلَيْهِمْ أَزْوَاجَهُمْ وَنَكُمْ فَإِنْ شَهِدُوا فَأَمْسِكُوهُمْ فِي الْبُيُوتِ حَتَّى يَتَوَفَّاهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا ﴿١٥﴾

وَالَّذِينَ يَأْتِيَنَّهَا مِنْكُمْ فَأُذُواهُمَا فَإِنْ تَابَا وَأَصْلَحَا فَأَعْرِضُوا عَنْهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّابًا رَحِيمًا ﴿١٦﴾

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٧﴾

وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّى إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ اللَّهَ وَلَا الَّذِينَ

18) ఇది ము'హమ్మద్ ('స'అస), ప్రవక్తగా ఎన్నుకోబడిన మొదటి రోజులలో ఇవ్వబడిన అల్లాహ్ (సు.త.) ఆజ్ఞ. ఆ తరువాత సూరహ్ అన్నూర్ (24:2)లో, అల్లాహుత'అలా తన ఆదేశాన్ని వివరంగా అవతరింపజేశాడు. ఇంకా చూడండి, 4:25.

19) ఇది వ్యభిచార నేరానికి సంబంధించిన తొలి ఆదేశం. చూ. 24:2; 4:25. స్త్రీ-పురుషుల లైంగిక సంబంధాలే కాక, స్త్రీ-స్త్రీ, లేక పురుష-పురుష లైంగిక సంబంధాలు కూడా శిక్షించదగినవే!

మరణించేవరకు సత్య-తిరస్కారులుగా ఉన్నవారి (పశ్చాత్తాపం) స్వీకరించబడవు.²⁰ అలాంటి వారి కొరకు మేము బాధాకరమైన శిక్షను సిద్ధపరచి ఉంచాము.

19. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు బలవంతంగా స్త్రీలకు వారసులు కావటం మీకు ధర్మసమ్మతం కాదు. మరియు మీరు వారికిచ్చిన దాని (మహ్రా) నుండి కొంత తీసుకోవటానికి వారిని ఇబ్బందిలో పెట్టకండి, వారు నిస్సందేహంగా వ్యభిచారానికి పాల్పడితే తప్ప.²¹ మరియు మీరు వారితో గౌరవంతో సహవాసం చేయండి. ఒకవేళ మీకు, వారు నచ్చకపోతే! బహుశా మీకు ఒక విషయం నచ్చకపోవచ్చు, కాని అందులోనే అల్లాహ్ ఎంతో మేలు ఉంచి ఉండవచ్చు!

20. మరియు ఒకవేళ మీరు ఒక భార్యను విడనాడి వేరొకామెను పెండ్లి చేసుకోవాలని సంకల్పించుకుంటే! మరియు మీరు ఆమెకు ఒక పెద్ద ధనరాశిని ఇచ్చి ఉన్నా సరే, దాని నుండి ఏ మాత్రం తిరిగి తీసుకోకండి. ఏమీ? ఆమెపై అపనింద మోపి, ఘోరపాపానికి పాల్పడి, దాన్ని తిరిగి తీసుకుంటారా?

21. మరియు మీరు పరస్పరం దాంపత్య సుఖం అనుభవించిన తరువాత, వారు మీ నుండి గట్టి వాగ్దానం తీసుకున్న తరువాత, మీరు దానిని (మహ్రాను) ఎలా తిరిగి తీసుకోగలరు?

22. మీ తండ్రులు వివాహమాడిన స్త్రీలను మీరు వివాహమాడకండి. ఇతరుకు పూర్వం జరిగిందేదో జరిగిపోయింది. నిశ్చయంగా, ఇది అసభ్యకరమైనది (నిగ్గుమాలినది), జగుప్సాకరమైనది మరియు చెడు మార్గము.

يُؤْتُونَ وَهُمْ كُفَّارًا ۗ أُولَٰئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَرِثُوا النِّسَاءَ كَرِهًا ۗ وَلَا تَعْضَلُوهُنَّ لِتَذَهَبُوا بِبَعْضِ مَا آتَيْتُمُوهُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبِينَةٍ ۗ وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ ۚ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُنَّ كَرِهًا ۗ شَيْئًا ۗ وَيَجْعَلِ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا ﴿٢٠﴾

وَإِنْ أَرَدْتُمْ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَّكَانَ زَوْجٍ ۖ وَآتَيْتُمْ أَحَدَهُنَّ قِنطَارًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْئًا ۚ أَتَأْخُذُونَ بِبُهْتَانًا ۖ وَانْتِهَاءٍ مُّبِينًا ﴿٢١﴾

وَكَيْفَ تَأْخُذُونَ ۗ وَقَدْ أَفْضَىٰ بَعْضُكُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ ۖ وَأَخَذْتُمْ مِنْكُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا ﴿٢٢﴾

وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ ۚ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً ۖ وَمَقْتًا ۖ وَسَاءَ سَبِيلًا ﴿٢٣﴾

20) దీని అర్థం ఏమిటంటే, మరణసమయం ఆసన్నమైనప్పుడు చేసే పశ్చాత్తాపం మరియు అవిశ్వాసుని విశ్వాసం అంగీకరించబడవు. చూడండి, 3:90-91.

21) చూడండి, 2:229.

23. మీకు ఈ స్త్రీలు నిషేధించబడ్డారు. ²² మీ

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ

22) ఏ స్త్రీలతో వివాహం నిషేధం ('హరామ్') ఉందో, వారి వివరాలు ఈ విధంగా ఉన్నాయి: అందులో ఏడుగురు రక్త సంబంధీకులు (నసబ్), ఏడుగురు పాలసంబంధీకులు (రదా త), మరియు నలుగురు వివాహ సంబంధీకులు. వీరే గాక, ఒక స్త్రీ మరియు ఆమె తండ్రి సోదరిని లేక ఆమె తల్లి సోదరిని ఒకసారి నికాహ్ లో ఉంచుకోరాదు.

- I. రక్త సంబంధీకులు - 7: తల్లులు, కుమార్తెలు, సోదరిమణులు, తండ్రి-సోదరిమణులు, తల్లి-సోదరిమణులు, సోదరుల-కుమార్తెలు మరియు సోదరిమణుల-కుమార్తెలు.
- II. పాల సంబంధీకులు - 7: పాలుత్రాగిన-తల్లులు, పాల-కుమార్తెలు, తోటిపాలుత్రాగిన-సోదరిమణులు, పాలతండ్రి-సోదరిమణులు, పాలతల్లి-సోదరిమణులు, పాలసోదరుల-కుమార్తెలు, పాలసోదరిమణుల-కుమార్తెలు.
- III. వివాహ సంబంధీకులు - 4: భార్య-తల్లి, సహవాసంచేసిన భార్య మునుపటి భర్తల కుమార్తెలు (రబాయిబ్), భార్య మునుపటి భర్తల కుమారుల భార్యలు మరియు ఇద్దరు సోదరి మణులను ఒకసారి వివాహబంధంలో తీసుకోవటం. ఇతర గాక తండ్రి-భార్యలు, 'హదీస్' ప్రకారం భార్య వివాహబంధంలో ఉన్నంత వరకు ఆమె తండ్రి-సోదరిమణులు, ఆమె తల్లి-సోదరిమణులు, సోదరుల-కుమార్తెలు మరియు సోదరిమణుల-కుమార్తెలు.

I. మొదటి విభాగపు వివరాలు / రక్త సంబంధీకుల నిషేధాలు:

- (1) తల్లులు అంటే: తల్లులే గాక, తల్లుల తల్లులు (అమ్మమ్మలు), తల్లి నాయనమ్మలు మరియు తండ్రి తల్లులు, తాత తల్లులు, ముత్తాత తల్లులు మరియు వారి పూర్వీకులు.
- (2) కుమార్తెలు అంటే: కుమార్తెలే గాక, కుమారుల కుమార్తెలు, కుమార్తెల కుమార్తెలు మరియు వారి (కుమారుల మరియు కుమార్తెల) కుమార్తెల కుమార్తెలు మరియు వారి సంతానపు సంతానం కూడా. వ్యభిచారం ('జనా) వల్ల (వివాహబంధం లేకుండా) పుట్టిన ఆడపిల్ల "కూతురు" అని ఇమామ్ షాఫయి (ర'హ్మా.) తప్ప, ఇతర ముగ్గురు ఇమాములూ (ర. అల్లైహిమ్) అంగీకరించారు కాబట్టి ఆమెతో వివాహం హరాం అన్నారు. "అతనికి - ఆమె షర' ఈ కూతురు కాదు కాబట్టి ఆస్తికి వారసురాలు కాజాలదు," అని ఇమామ్ షాఫ' ఈ (ర'హ్మా.) అంటారు, (ఇబ్నె-కసీర్).
- (3) సోదరిమణులు: అంటే, (i) సొత-ఇని (ఒకేతండ్రి-తల్లి), (ii) సవతి-అల్లాతి (ఒకే తండ్రి), (iii) అర్ద-అ'ఖ్యాఫి (ఒకే తల్లి) నుండి గానీ కావచ్చు.
- (4) తండ్రి-సోదరిమణులు: తండ్రి యొక్క స్త్రీ సంబంధీకులు అంటే, తండ్రి తండ్రుల (తాతల), మరియు తల్లి తండ్రుల (తాతల) యొక్క మూడు రకాల సోదరిమణులు కూడా అన్న మాట. మూడు రకాలు అంటే - సొత (ఒకే తండ్రి-తల్లి), సవతి (ఒకే తండ్రి), లేక అర్ద (ఒకే తల్లి).
- (5) తల్లి-సోదరిమణులు: తల్లి యొక్క స్త్రీ సంబంధీకులు అంటే - ఆమె తల్లి-తల్లి, ఆమె తండ్రి-తల్లి మరియు వారి మూడురకాల సోదరిమణులు అన్నమాట.
- (6) సోదరుల-కుమార్తెలలో - కూడా మూడు రకాల సోదరుల కుమార్తెలున్నారు.
- (7) సోదరిమణుల-కుమార్తెలలో - కూడా మూడు రకాల సోదరిమణుల కుమార్తెలున్నారు.

II. రెండవ విభాగపు వివరాలు / పాల సంబంధీకుల నిషేధాలు:

తల్లులు, మీ కుమార్తెలు, మీ సోదరీమణులు, మీ మేనత్తలు, మీతల్లి సోదరీమణులు (పిన-తల్లులు), మీ సోదరుల కుమార్తెలు, మీ సోదరీమణుల కుమార్తెలు, మీకు పాలిచ్చిన తల్లులు (దాదులు) మీతో పాటు పాలుత్రాగిన సోదరీమణులు, మీ భార్యల-తల్లులు; మీ సంరక్షణలో ఉన్న మీ భార్యల-కుమార్తెలు - ఏ భార్యలతోనైతే మీరు సంబోగించారో - కాని మీరు వారితో సంబోగించక ముందు (వారికి విడాకులిచ్చి వారి కూతుళ్లను పెండ్లాడితే) తప్పు లేదు; మీ వెన్ను నుండి పుట్టిన మీ కుమారుల భార్యలు మరియు ఏక కాలంలో అక్కాచెల్లెళ్ళను ఇద్దరినీ చేర్చటం (భార్యలుగా చేసుకోవటం నిషిద్ధం); కాని ఇంతకు పూర్వం జరిగిందేదో జరిగి పోయింది. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశిలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

وَ اٰخُوْتِكُمْ وَاَعْتِبُكُمُ وَاَخُوْتِكُمْ وَ
بَنَاتُ الْاٰخِ وَ بَنَاتُ الْاٰخِ وَ
اُمَّهَاتِكُمُ الَّتِي اَرْضَعْنَكُمْ وَاَخُوْتِكُمْ
مِّنَ الرَّضَاعَةِ وَاُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ وَ
رَبَابِكُمْ الَّتِي فِي حُجُورِكُمْ مِّنْ
نِّسَائِكُمُ الَّتِي دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَاِنْ لَّمْ
تَكُونُوْا دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَاِنْ لَّمْ
عَلَيْكُمْ وَاَخُوْتِكُمْ الَّتِي
مِنْ اَصْلَابِكُمْ وَاَنْ تَجْعَلُوْا بَيْنَ
الْاٰخِثِيْنَ اِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ اِنَّ اللّٰهَ
كَانَ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ﴿۴﴾

* పాలతల్లి -- అంటే రెండు సంవత్సరాల వయస్సులోపల నీవు పాలు త్రాగిన స్త్రీ.

* పాలసోదరి: అంటే ఆస్త్రీ, ఎవరికైతే నీస్వంతతల్లి, లేక పాలతల్లి, పాలు త్రాపిందో - పాలుత్రాపింది నీతోపాటుగానీ, నీకు ముందుగానీ, లేక తరువాత గానీ కావచ్చు! లేక ఏ స్త్రీయొక్క స్వంత లేక పాలతల్లి నీకు పాలిచ్చిందో, అది ఒకే సమయంలో కాని లేక వేరే సమయాలలోగానీ కావచ్చు!

* పాలుత్రాగటం వలన కూడా రక్త సంబంధీకులలో ఏ ఏ సంబంధీకులు హరామ్ అవుతారో అలాంటి వారంతా హరామ్. వివరాలు ఈ విధంగా ఉన్నాయి: పాలిచ్చిన తల్లియొక్క సొంత మరియు పాలు త్రాగిన పిల్లలందరూ పాలుత్రాగిన వాడియొక్క సోదరసోదరీలు. ఆమెభర్త వాడి తండ్రిలాంటివాడు, ఆమెభర్తసోదరీమణులు, ఆమె చెల్లెళ్ళు, ఆమె భర్తసోదరులు మొదలైన వారందరిలో వాడి సంబంధం - వివాహ విషయంలో - రక్తసంబంధీకులతో మాదిరిగానే పరిగణించబడాలి.

* కాని పాలు త్రాగిన శిశువు యొక్క రక్త సంబంధీకులైన సోదర సోదరీమణులు, పాలు త్రాపిన తల్లి రక్త సంబంధీకులకు - ఆ శిశువుకు పాలు త్రాపినందువల్ల - హరామ్ కారు.

III. మూడవ విభాగపు వివరాలు (వివాహ సంబంధీకులు): భార్యతల్లి, భార్యఅమ్మమ్మ, భార్య నాయనమ్మ. ఒక స్త్రీతో నికాహ్ చేసుకోని, సంబోగించకుండా విడాకులిచ్చినా కూడా ఆమె తల్లితో వివాహం నిషిద్ధం. కాని ఒక స్త్రీతో వివాహంచేసుకోని, ఆమెతో సంబోగం చేయకముందే విడాకులిస్తే, ఆమె కుమార్తెలో నికాహ్ చేసుకోవడం ధర్మసమ్మతమే, (ఫత్త్ అల్-ఖుదీర్).

ఇంకా వివరాలకు చూడండి, ఫత్త్ అల్-ఖుదీర్, లేదా షరీఅత్ వేత్తలను సంప్రదించండి. ###